

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

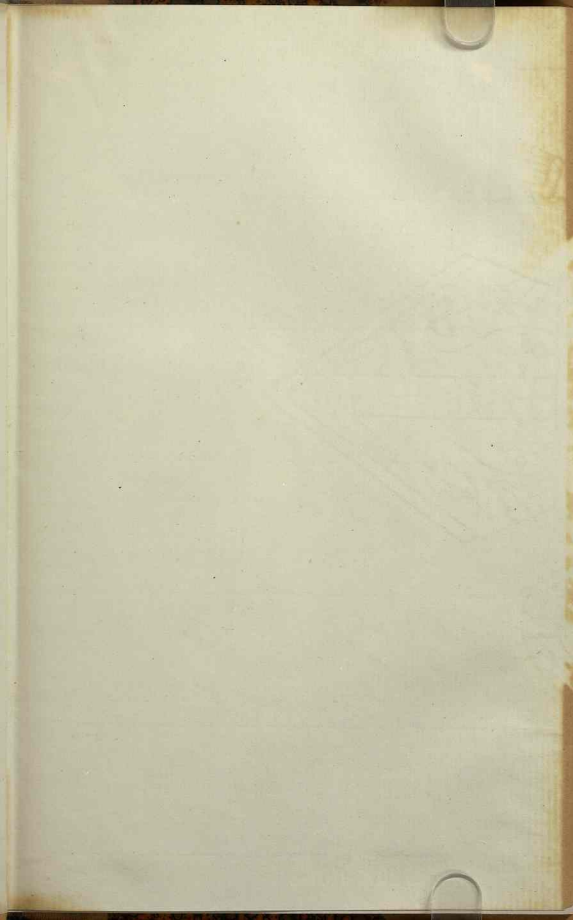
Forfatter(e) Author(s):	Astrid Ehrencron-Müller.
Titel Title:	<u>Livets og Dødens Eventyr</u>
Udgivet år og sted Publication time and place:	København : Gyldendal, 1903
Fysiske størrelse Physical extent:	144 s.

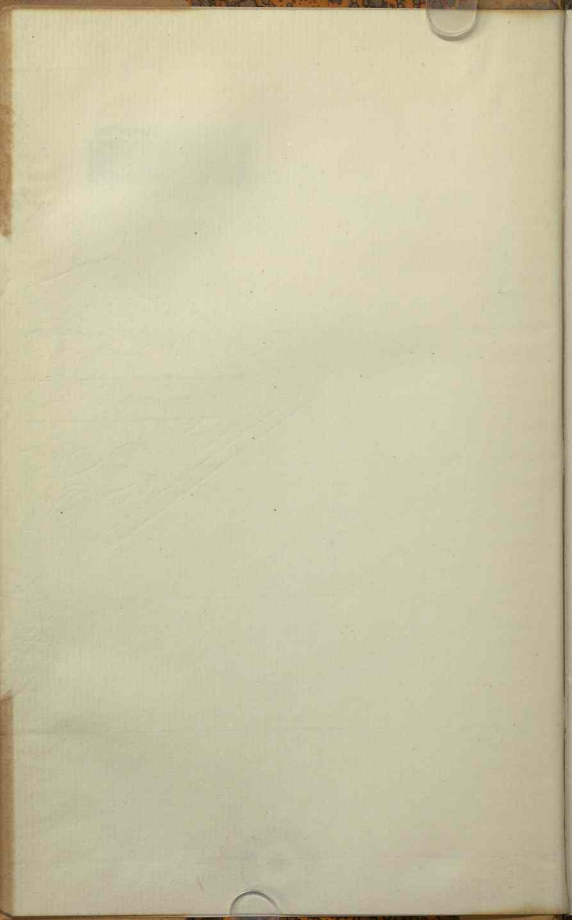
DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

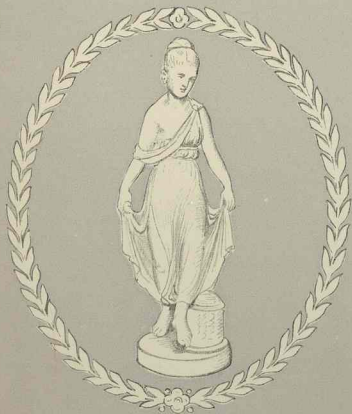
UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

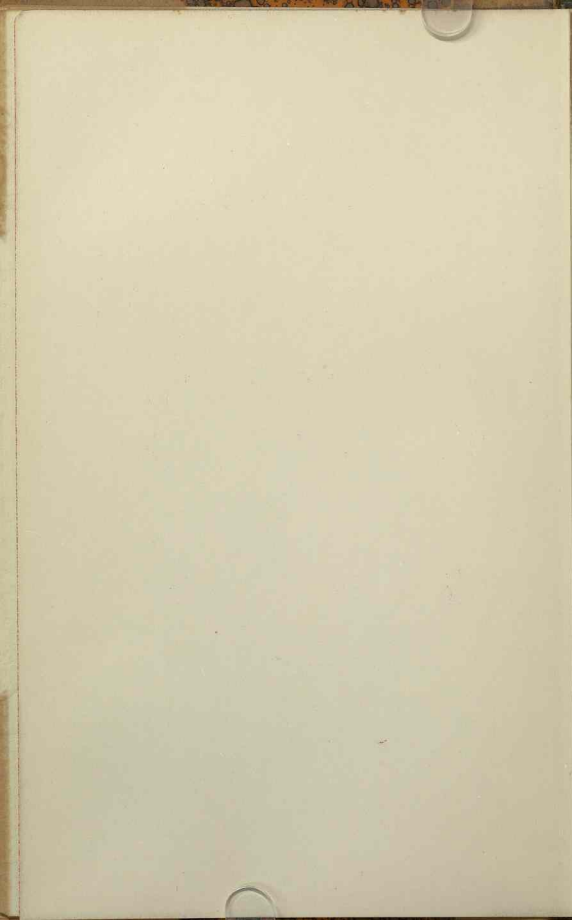

✠ ASTRID EHRENCRON MÜLLER ✠
LIVETS OG DØDENS EVENTYR

GYLDENDALSKE BOGHANDEL

ASTRID EHRENCRON-MÜLLER

LIVETS
OG DØDENS
EVENTYR

1904. Nr. 1078-

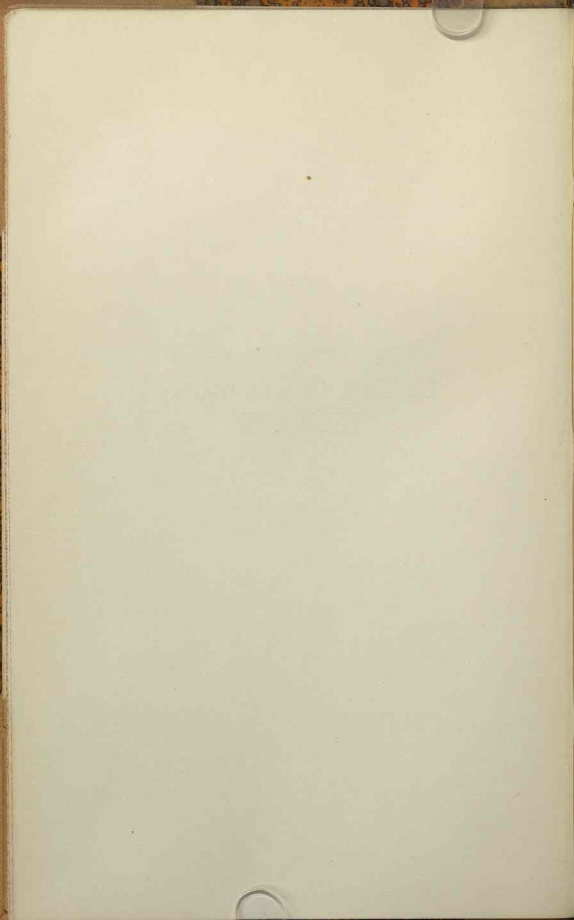
GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG

LANGKJÆRS BOGTRYKKERI

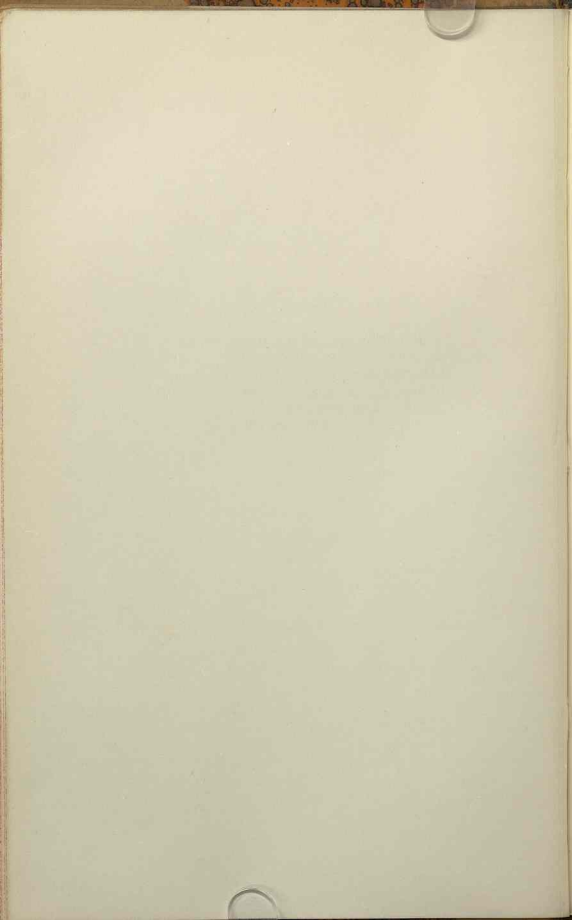
KØBENHAVN 1903

ASTRID EHRENCRON-MÜLLER
LIVETS OG DØDENS
EVENTYR

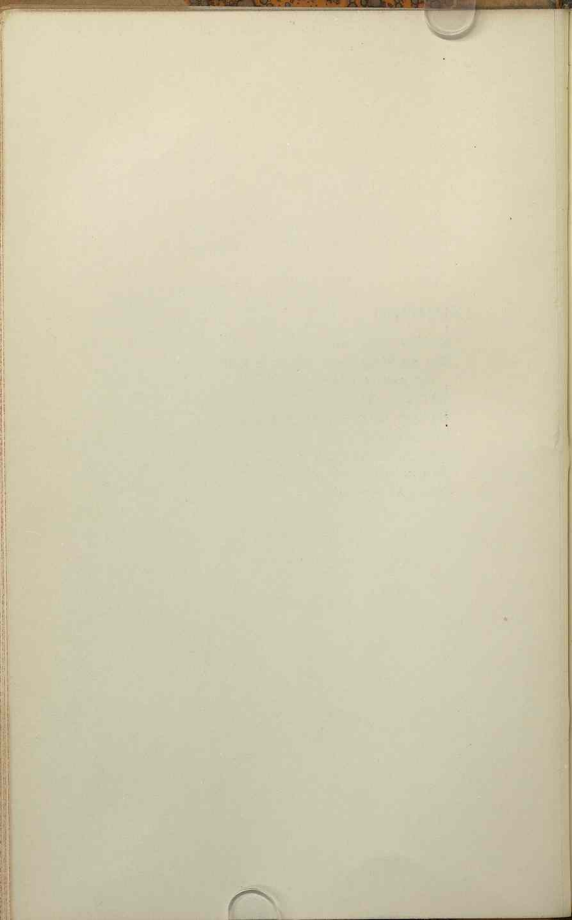

TIL DEN, HVIS STRENG AF GUDER STEM
FIK MAGT I SINE KLANGE GEMT
TIL TANKENS TVIVL OG ANGST AT BINDE;
TIL DEN, HVIS FINE SJÆLESANS
I LIVETS STORE DISSONANS
KAN HJERTETS KAMMERTONE FINDE!

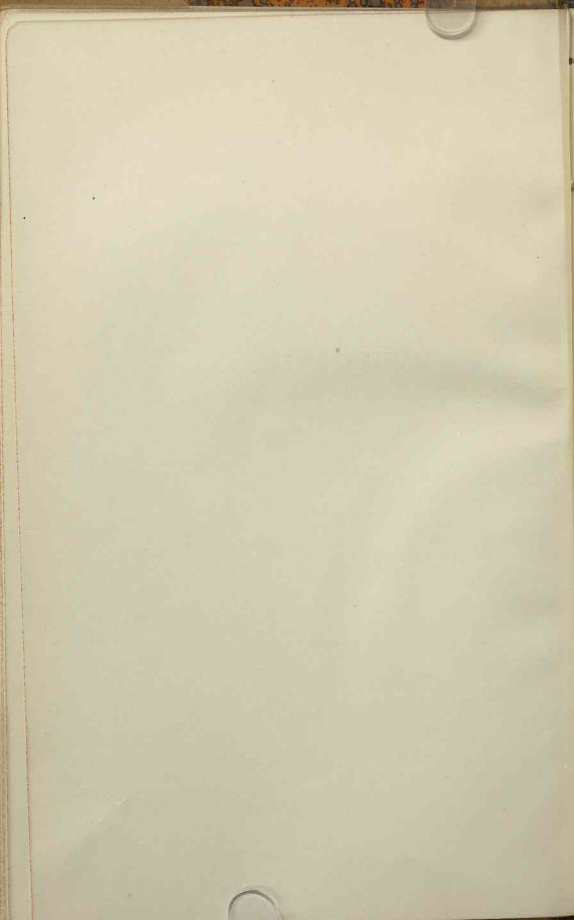

INDHOLD

- MESTER ANTONIO
DRONNINGEN, DER TABTE SIN UNGDOM
OG FANDT DEN IGEN
NATTENS GAVE
BARNET, DER SAA JULETRÆET
LISAS DRØM
ÆRTEBLOMSTERNES SAGA
„MARIETTA — MARIETTA“
DER VAR ET LAND —

MESTER ANTONIO

LANGT nede sydpaa, i det lave solbeskin-
nede Lombardi, ligger den lille straa-
lende By: Cremona. Med den evigt brusende,
evigt syngende Flod til Nabo, med en Him-
mel over, der tindrer i blaat uden en eneste
Nuance eller Afskygning, og med en Sol,
der kun uvilligt og for saa kort en Stund
som muligt dukker sig til Hvile ud over
Adriaterhavet — ligger Byen dér, lykkelig,
solvarm, forkælet af Naturen og sine Børn.
Den Gyde findes ikke saa mørk, at der jo
vælder Sol og Lysbølger ned over Husenes
Tage fra de store aabne Pladser, hvor den
paa begge Sider munder ud; og det Stræde
findes ikke saa snævert, at der jo ved hvert
Vindpust staa Duft ind fra Torvenes udsøgte,
overdaadige Blomstermarkeder.

I eet af de allerældste Huse i en Gyde i
Stadens Udkant boede Mester Antonio, Vio-
linbyggeren. Intet klaprende Skilt, ingen rig-
holdig Udstilling af Instrumenter i det ene-
ste Vindu paa Husets Facade, ja ikke engang

Mandens Fagtitel paa Muren forkyndte, at her boede en Instrumentmager. „Mester Antonio“, stod der kort og godt over Døren.

Denne Dør, der var forsynet med en Bjælde, der tjente som Klokke, førte ind til et Rum, hvor Vægge, Gulv og hver Tomme Rum var skjult af Strygeinstrumenter. Bagved denne Bod var der et lille, snævert Kammer, saa mørkt, at der maatte brænde Lys hele Dagen — og her havde Mester Antonio sit Værksted. Lille, mager og gammel, med en kort, strittende Haarpisk fra den graa Paryk, med store, runde Brillen, der sad saa langt nede, at han akkurat kunde naa at se over dem med sine smaa, skarpe Øjne, og med sit store Læderskind knappet over den blaa Kofte, sad Mester Antonio her mellem alle sine Instrumenter, som en Slags underlig, gammel Kontrabas, der var sat hen i en Krog mellem Støv og Spindelvæv og gaaet af Stemning.

Hørte han en fremmed Kunde aabne Døren, bøjede han Ryggen tilbage over den haarde Træstol, kiggede med sine smaa, skarpe Øjne ind i Bodden og brummede som en dyb Bastone, uden at gøre Mine til at røre sig. Hændte det da, at Kunden nærmede

sig for at spørge om Prisen paa et Instrument — saa foer den Gamle op i Harmen.

„Hvad — vover han at komme her og forstyrre mig i mit Arbejde? Sad jeg ikke lige og havde faaet en Idé, der nu slap mig ud af Hjernen som Tonen af en Fløjte — kan han maaske gaa og fange mig den igen? Boden er min — Ro vil jeg ha' — ud med sig — Addio Signor!“ Og Mester Antonio slængte Døren i efter ham, saa den lille Messingbjælde klirrede af Skræk, og det sang i alle Violinkasserne.

Nu skulde man jo undres over, at Mester Antonio overhovedet kunde have nogen Kunder og Købere, siden de blev behandlede som Forbrydere, naar de kom op for at se paa et Instrument — men han kunde faa saa mange, som han vilde og flere til, end han skøttede om, thi Mester Antonio var den første Violinbygger, saa langt som Havet blaandede, og Solens Straaler gik; de andre skabte kun Violinens Legeme, medens Kunstneren selv maatte give det Sjæl og Aande — men Mester Antonios Violiner var som et Skabelsens Vidunder: den herligste Sjæl i et fuldkomment Legeme.

Og traf det, at en Kunde fandt ham i en

glad Stemning, — det kunde hænde, naar Værten fra Vinstuen overfor havde trakteret ham med et Glas Muskatlikør, eller naar han just lykkeligt havde fuldført eet af sin Mesterhaands Storværker — saa var der ikke det Instrument, som var for godt til den, der søgte. Naar saa Kunstneren, efter at have truffet sit Valg, spurgte om Prisen, nævnede Mester Antonio gerne en uhyre Sum, thi han forstod fuldt vel at taksere sit Værks Værdi; men naar Musikeren derpaa med et Suk erklærede, at han ikke tilnærmelsesvis kunde betale ham en saadan Pris, saa skubbede den Gamle Skuldrene op og slog afværgende ad ham med den magre Haand.

„Saa læg, hvad han kan undvære, i min Bordskuffe dér, men lad mig være fri for at se hans snavsede Pengemynter her mellem mine Violiner.“

Og brummende som en Bas, man prøver Skruerne paa, stavrede Mester Antonio krogget og langsomt ind i sin lille Verden, dér, hvor han var Eneborger baade af Fødsel og Rang.

Der var dog noget, der i den sidste Tid havde forstyrret Mesteren endnu mere end de paatrængende og hensynsløse Kunder.

Det var nemlig hændet flere Dage i Træk, at Døren til Boden var bleven aabnet ganske sagte, og naar den Gamle havde ladet sine smaa, skarpe Øjne vandre derud, havde de hver Gang fundet en lille, spinkel, fattig Dreng, som stod og stirrede paa alle Instrumenterne, medens han af og til kastede et sky Sideblik ind til selve Mester Antonio, der sad gemt bort bag en stor Cello, som han arbejdede paa. Men da Drengen intet sagde og ingen Forstyrrelse gjorde, havde Mesteren ladet ham staa og ikke bekymret sig om hans Nærværelse. Men saa var det en Dag, at Mester Antonio var i ondt Lune.

Drengen færdedes som sædvanlig lydløst og undrende om mellem Instrumenterne; men blot Bevidstheden om dette lille, fremmede Væsen, der listede om i hans umiddelbare Nærhed, blot hans Skygge paa Væggen, var nok den Dag til at irritere den gamle Mester.

„Hvem dér?“ raabte han barsk, „kom herind!“

Langsomt, med et halvt sky, halvt forventningsfuldt Glimt i Øjet, nærmede den Lille sig ærbødigt og stille.

Han var fattigt klædt, paa brune nøgne

Fødder uden Sandaler, men Haaret faldt i et tæt sort Mylder ned om Kinderne paa et fint og klogt Ansigt, usædvanligt for et Barn i hans Alder.

Det slog straks Mester Antonio, at Drengen bar et Skødskind Magen til hans eget og en blaa Lærredskofte af nøjagtigt samme Stof som Mesterens.

„Hvad vil Du — hvad har Du at gøre i min Bod?“ spurgte den Gamle, og de skarpe Øjne søgte ud over Brilleranden, som vilde de stirre Drengen ud af hans Kammer.

„Lære at bygge Violiner, Mester!“ hviskede han frygtsomt, „jeg har listet mig herind hver Dag, men ikke turdet tale til Jer og forstyrre Jer — lær mig at bygge Violiner, Mester — aa, saa gør I mig lykkelig!“

Den Gamle foer tilbage paa Stolen og stirrede paa Drengen, som vilde han ikke tro sine egne Øren.

„Er Drengen gal? Vil han lære at gøre Violiner? — gaa han og lær først at læse og at regne og pas han sin Skole og sin Kirke, og tænk ikke over, hvad han ikke har Forstand paa.“

„Ak, Mester! jeg *kan* jo baade regne og

læse, og jeg synger ved Messen og bærer Røgelsekarret sammen med de andre Dreng, jeg har aldrig forsømt en eneste Dag, ikke engang da Melita havde sparket mig, og min Fod var saa tyk, at de maatte bære mig til Kirken. Ak, Mester, jeg vilde saa usigeligt gerne blive Violinbygger og kunne gøre saadanne Instrumenter som I.“

„Det tror jeg nok!“ sagde den Gamle med Selvfølelse. „Du er ellers ikke beskeden, Dreng. Men vil Du endelig lære, saa er der jo Læremestre nok — der er Adam ovre paa Hjørnet og den gamle Stefan i Gyden der nede ved Floden, jeg skal hverken have Læredreng eller Disciple. March, herud med sig!“

„Ak Mester, det er jo *Jeres* Violiner, jeg vil lære at gøre!“ sukkede Drengen.

„Er han da gal!“ raabte den gamle nu i yderste Harme. „Hvad Begreb har han om Violiner? Har han selv en Sjæl, som han kan lægge i Violinen? Har han lidt, og har han stridt, har han sørget, og har han grædt? Ved han, hvor Træet skal bøje, og hvor det skal hule? Ved han, hvor Halsen skal svaje, og hvor Bunden skal bue? Kender han noget til alt det?“

„Nei Mester!“ sukkede Drengen, „jeg ken-

der det ikke, men jeg vilde saa usigelig gærne lære det — aa Mester, saa gør I mig lykkelig!“

„Lykkelig!“ gentog den gamle, medens et bittert Smil trak de smalle Læber ned til Siden. „Mester Antonio har intet med Lykken at skaffe. Tror han maaske, det er Lykken, der skaber Mesteren? Nei, det er Sorgen, Smerten — alt det, der bløder og nager, Angsten for Livet, den, der er værre end Dødens Rædsel. Kender Du Livsangsten Dreng? Lykken gør ingen Kunstner — af Lidelsen blev Mesteren skabt. Og gaa saa!“

Den gamle aabnede Døren og lukkede den haardt efter ham — men Messingbjælden skingrede af Vrede, og det sukkede saa tungt i alle Violinkasserne.

Nu kom Drengen ikke mere i Mester Antonios Bod, men Mesteren undgik ikke at blive mindet om det lille Optrin. Thi hver Morgen, naar han kom ind i sit Værksted, hvortil Vinduet stod aabent Natten igennem — laa der friske Blomster i Karmen; snart var det Violer og Nellikerod fra Skrænterne ved Floden, snart de vilde Hækroser fra Hegnene omkring Byen, undertiden ogsaa Appelsiner og friskplukkede Bær. „Fra An-

drezitto!“ stod der skrevet med Blyant i Vin-
dueskarmen. Men Mester Antonio kylede dem
ængerligt og ubarmhjærtigt ud paa Gaden, hvor
hver, der vilde, kunde tage dem op eller
lade dem ligge, ganske efter Behag.

Saa ophørte ogsaa denne lille, beskedne
Hyldest, og Mesteren glemte snart den fattige
Dreng med det kloge Ansigt, og de store
bønfaldende Øine.

Nogen Tid efter hændte det, at Mester An-
tonio, der ofte laa vaagen halve Nætter igen-
nem, medens hans Hjerne fortsatte det Ar-
bejde, som Hænderne kun ugærne havde la-
det hvile for en Stund — hørte en underlig
klagende Lyd oppe fra Loftet, hvor endnu
flere Instrumenter end hernede stod indpak-
kede i Tæpper og gemt i Kasser og Futte-
raler: Celloer, Bratcher og Violiner, flest dog
af de sidste.

„Det var en Violintone!“ afgjorde den
gamle, idet han vendte sig i Sengen. „Det
var A Strengen — jeg skal dog have mine
Kasser set efter, siden Rotterne løber over
Strengene.“

Men næste Dag var Mesteren saa optaget
af sit Arbejde, at han glemte Nattens Beslut-
ning, og næste Nat hørte han atter Violin-

toner deroppe fra, svage og fjærne, af og til afbrudt af en underlig snurrende Lyd, som fra en lille Sav.

„Aander er her ingen af!“ erklærede den Gamle, „men nok af Rotter og Mus, der gnaver Kasserne itu og løber over Strengene.“

Og næste Dag gik Mester Antonio i egen Person op paa Loftet med en Rottefælde. Saa kom der Nætter, hvor han sov godt og uforstyrret, fra han gik i Seng, og til Morgengryet vækkede ham — og han glemte med den gamles svage Hukommelse snart de underlige, natlige Lyde.

Men saa var det en Nat, da han atter laa og kæmpede med Søvn, at han hørte det tydeligere end nogensinde før.

Det savede deroppe, det bankede, det filede, det tog saa forsigtigt og prøvende i Strengene; saa blev det tyst, og han hørte gennem Stilheden en klagende Stemme, som absolut maatte komme fra et Menneske.

Mester Antonio reiste sig og traadte med Besvær ud af Sengen. Han gik hen til Vinduet og bøjede sig lyttende op efter mod Loftsruden. Men der var intet mistænkeligt at spore.

En enlig Lygte flimrede henne i Gyden

og belyste svagt en ældgammel, forfalden Bygning med skæve Svalegange og faldefærdige Karnapper; Vinkyperen overfor havde glemt at stryge sit Flag ved Solnedgang, det hang og blaffede i Nattevinden og lod sin just ikke ulastelige Renhed belyse af Lygtens Skin. Langt borte fra lød en svag, ustanselig Brusen, — det var Floden, der langsomt skyllede tilbage i sit Leie, den havde lige fulgt Solen til Hvile, den og Aftenvinden; langt havde de fulgt den, helt ud til Adriaterhavet; saa havde Vinden vendt sig og Floden med den, nu drev den langsomt hjem efter igen, videre og videre, ned forbi det lille maanebelyste Cremona, hvor Tage og Altaner laa som dyppede i sydende Sølv — videre, altid Øst paa, hjemad mod Abruzzerbjærgenes lune Slugter.

„Det er Floden!“ nikkede den gamle Mester; han havde den Vane ligesom at understrege Kendsgærninger for sig selv, skøndt der aldrig var nogen til Stede som kunde modsige ham.

„Det er Floden!“ gentog Mester Antonio. Saa lukkede han Vinduet, kastede en Kappe om sig og greb den lille Natlampe, der altid brændte paa et Bord ved Sengen. Han aab-

nede Døren og gik tungt og besværligt op ad den knagende Loftstrappe.

Han skubbede Døren op til det store Loft.
„Hvem der?“

Ingen svarede. Han løftede den lille Lampe op over Hovedet og stirrede frem — i det samme tabte han den ud af Haanden, saa den splintredes i tusende Stykker.

I Maanelyset fra Lugen sad der midt paa Gulvet en Dreng, skælvende, dødssyg og feberrød i Kinderne, men med Øjnene straalende gennem det tætte Pur af tykke sorte Krøller, der indrammede det kloge, eiendommelige Ansigt. Ved Siden af ham paa Gulvet laa en af Mester Antonios bedste og kostbareste Violiner i mange Stykker, sindrigt og forsigtigt taget fra hinanden; selv sad Drengen med en Violin i Skødet, som han var i Færd med at sætte Skruer i. Men hvert Øjeblik maatte han holde op, naar Feberen greb ham, saa Hænder og Arme skælvede, og da var det, at de smaa Klageudbrud sneg sig frem, de, som havde kaldet Mester Antonio herop.

„Tys Mester!“ hviskede Drengen med Øjnene straalende af Feber — „den er fær-dig — jeg mangler kun Strengene, og se,

hvor den ligner Jeres — se, se! Aa, men nu kan jeg ikke mere, og saa faar jeg jo aldrig at høre, om den klinger som Jeres! Aa Mester . . .“

Han brast i Graad, Hænderne rystede, Hovedet, Ryggen — det var som hulkede hver Fiber i ham af Sorg og Skuffelse over et forspildt Arbeide.

Mester Antonio stod og kæmpede med noget inde i sig, han vidste ikke selv, hvad det var — men det følte i dette Øjeblik som om alt haardt og ubøjelegt hos den gamle Mester smeltede og blev blødt og stille. Han saa paa Barnet, og han kendte, at det var hjælpeløst og sygt til Døden.

„Kom her hen Dreng!“ sagde han og strakte Haanden ud mod ham, „saa gaar vi ned sammen, Du er jo kold — Natteluft og Taage siver ind gennem Loftslugen, kom, kom!“

Drengen greb hans Haand og forsøgte at rejse sig, men han faldt tilbage mod Væggen. Da gjorde Mester Antonio noget, som han for blot en Time siden vilde have forsværget at kunne gøre, — han tog Kappen fra sine Skuldre og kastede den om Drengen, saa løftede han ham paa sine gamle Arme og bar ham vaklende og besværligt, men uden

at snuble, ned ad den snævre Trappe og lagde ham paa Sengen i sit Kammer.

„Violinen — min Violin!“ bad den lille, og atter gik den gamle Mester Veien tilbage og kom ned med Violinen, som han lagde paa Sengen foran Drengen.

„Fortæl mig saa Andrezitto, hvor Du bor, og hvorledes Du er kommen paa mit Loft — fortæl det hele!“ bad den Gamle.

„Jeg bor i Hittebørnernes Hjem omme i St. Hieronimusstrædet!“ svarede han med Besvær — „Vinduerne staa aabne om Natten, og hver Nat har jeg listet mig hen til Jeres Loft for at prøve paa at gøre en Violin efter en af Jeres; jeg tænkte, naar jeg sendte Jer den, saa skulde I falde til Føie og tage mig til Discipel. Jeg har frosset deroppe!“ hviskede han, „jeg er syg — jeg var saa bange, at jeg skulde dø, inden jeg fik den færdig, og nu mangler Strengene — saa faar jeg den dog aldrig at høre!“

Den Gamle var gaaet hen til et Skab i Væggen og havde taget en Fogliette frem med rød Landvin, han hældte lidt op i en Ske og listede den ind mellem Drengens Læber.

„Lig nu rolig, Andrezitto, og prøv paa at sove,“ bad han, „naar Du saa vaagner,

er Du bedre, og saa har Mester Antonio sat Strengene paa din Violin imens.“

Drengen smilte og lukkede Øjnene, mens den Gamle nøie undersøgte Violinen.

„Saamænd!“ brummede han ved sig selv — „saamænd! ikke ilde, — hvem ved, — ja hvem ved!“

Kort Tid efter slog Barnet Øjnene op.

„Mester!“ klagede han, „jeg drømte saa sørgeligt! Jeg drømte, at mit Bryst var en Violin, — men alle Strengene var sprungne!“

„Se her Andrezitto!“ sagde Mester Antonio, „her er Strengene paa Violinen, nu prøver vi den.“

Barnets Øjne lo, han vilde reise sig op, men faldt mat tilbage, kun Hænderne greb hede og skælvende efter Instrumentet.

„Lig blot rolig!“ blev den gamle ved, „nu lægger jeg den her paa Dit Bryst, saa er det jo, som om det var en Violin, men alle Strengene er nye og hele — se, Andrezitto, — allesammen!“

Og den lille nikkede tilfreds, og der gled et mat Smil over hans Ansigt.

„Mester, jeg har endnu en Bøn til Jer, om I vil opfylde den, saa er jeg slet ikke bedrøvet over at skulle dø, — aa, slet ikke!“

„Vist vil jeg opfylde den — sig kun frem.“

„Jo Mester, I har jo gjort min Violin færdig, J har jo sat Strengene paa — aa, om I vilde sætte Jert Navn ved Siden af mit derinde i Bunden — aa, om I vilde!“

Mester Antonio reiste sig, gik hen til Bordskuffen og hentede en lille Stift, som han dyppede i en flydende, guldlignende Vædske. Saa lagde han Violinen paa sit Knæ og ridsede med Stiften gennem Lydhullet to Navne i Kassens Bund.

„Nu er jeg lykkelig!“ hviskede Drengen — „prøv den saa Mester!“

Den Gamle lagde Violinen tilbage paa Drengens Bryst og strøg prøvende med Buen henover Strengene.

„Den stemmer ikke!“ ivrede Drengen med hæs og utydelig Stemme — „det er Kvintten, — drej paa Skruen, skynd Jer Mester, drej, — drej!“

Den gamle spændte Skruen, der løb op med en lys, surrende Lyd som af et svirrende Insekt, alt mens Fingrene prøvende klimprede nede paa Strengen.

„Nu stemmer den!“ stansede Drengen ham, — „spil saa Mester, spil, spil!“

Mester Antonio greb Buen og strøg atter henover Strengene.

„Det er saa deiligt!“ hviskede Drengen, „det er som om nogen spillede her inde i mit Bryst!“

Og Mester Antonio spillede — da lød der som et sagte Hvin fra Strengen.

„Kvinten springer!“ raabte Drengen og greb sig til Hjertet — og med en Lyd som af et Angstskrig brast Strengen og streifede Mester Antonios Kind med et skarpt Slag som af en sviende Piskesnært, mens Skruen, som havde været spændt til det yderste, lynsnart snurrede tilbage med Resten af den sprungne Streng.

Da Mester Antonio løftede Violinen fra Andrezittos Bryst, var Drengen død.

Mesteren stod et Øjeblik og stirrede paa ham, det brødes inde i ham og der drog sig som et Slør ned over hans Øjne.

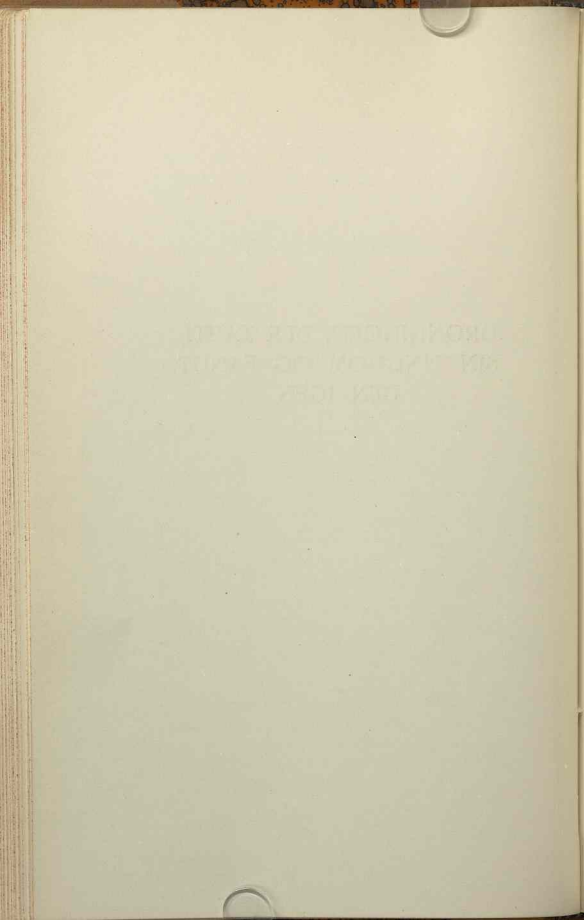
„Nei!“ hviskede han stille — „Mester Antonio har intet med Lykken at skaffe!“

Men nede hos en fattig Strengemager i en af Cremonas snævraste Gyder hænger

der i et Skab i Væggen en gammel Violin,
og naar man holder den op mod Lyset, staar
der at læse i dens Bund med snirklede, for-
gyldte Bogstaver:

„Andrezitto et Antonio Stradivari.“

DRONNINGEN, DER TABTE
SIN UNGDOM OG FANDT
DEN IGEN

DER var engang en Konge, der regerede over et stort og mægtigt Rige et Sted langt ude i Verden.

Da han blev gammel og mente at kunne tælle Resten af sine Leveaar, kaldte han sin eneste Søn frem for sin Throne og bad ham vælge sig en Hustru i Tide, for at Riget ikke ved hans Faders Død skulde staa uden Dronning. Hans egen Hustru havde været død i mange Aar, og Riget trængte til en Moder.

Sønnen lovede at rette sig efter sin Faders Ønske, og den gamle Konge lod ham da forelægge en Liste over alle de rigeste og mægtigste Prinsesser i nære og fjærne Lande.

Men den unge Prins rystede paa Hovedet og sagde: „Rigdom har jeg nok af, og Magt mere end jeg skötter om — hvad skulde jeg med mere? Disse unge Prinsesser er alle lige saa rige og mægtige som jeg selv og trænger heller ikke til noget. Med min naa-

dige Faders Tilladelse vil jeg derimod vælge den fattigste i dit Land til at dele min Overflod med, baade Magt og Rigdom, baade Ære og Hæder, — dog ikke den første den bedste. Hun maa tillige være god og smuk, men fremfor alt tilfreds med sin Lod og ikke kuert af sin Fattigdom. Den, som ikke er tilfreds med det lidet, hun har, vil heller aldrig blive det som Herskerinde over meget.“

Kongen nikkede og gav sit Samtykke, og allerede den næste Dag sendte Prinsen sine Tjenere ud at søge efter en Brud til sig.

Men det var ikke saa let, som han havde tænkt sig.

Der var fattige Piger nok i Kongens Riger og Lande, men ikke een, der var tilfreds med sine Kaar. Saa snart de kongelige Lakajer traadte ind ad Døren, troede de, at det var Sendebud fra en hemmelig Velgører og udbrød, førend Lakajerne kunde komme til Orde, i høie Klager over deres usle Tilværelse og kummerlige Lod — og saa var Kongens Sendebud strax færdige og bød Farvel og Tak.

Og Dage gik, og Maaneder og Aar — den gamle Konge var forlængst død, alle hans Lande og Riger var blevne gennemsøgte, men

endnu havde den unge Konge ingen Brud, og han havde saa godt som opgivet Haabet om at finde den, han mente skulde være den rette.

Da hændte det en Gang paa en varm Sommerdag, da han vandrede ensomt om nede ved Stranden og saa paa Maagernes Leg over Bølgerne og paa Solstraalernes Speilblink paa den stille Vandflade, at han pludselig fik Øje paa en ung Kvinde, der sad ude paa en Sten, og ligesom han saa paa Maagernes og Straalernes Dans.

Hun havde ingen Klæder paa, men hendes lange solgule Haar var svøbt som en gylden Kaabe om hendes Skikkelse, og hendes Øjne saa stolte og rolige ud over Havet.

Kongen nærmede sig hende og spurgte hende, hvem hun var.

„En Kvinde!“ svarede hun kort og vendte Hovedet bort fra ham.

„Hvorfor har du ingen Klæder paa?“ spurgte Kongen hende.

„Jeg eier ingen!“ svarede hun uden at se op.

„Hvor ligger Dit Hus?“ spurgte han videre.

„Jeg eier intet!“ svarede hun og saa ud over Havet.

„Stakkel!“ udbød Kongen, „da er Du den fattigste i mit Rige.

„Stakkel!“ raabte den unge Kvinde, sprang op og dreiede sig, saa Haaret flimrede i Solen. — „Fattig! Hvad mener I? Hele Verden er mit Hjem, Horizonten er dets Grænse, Fjældene dets Vægge og Himlen dets Loft. Og jeg eier mere end Kongen i hele sit Skatkammer, og vil ikke bytte med ham eller nogen anden.“

„Hvad eier Du da?“ spurgte Kongen forundret.

„Min Ungdom og min Skønhed!“ svarede den unge Kvinde, kastede Nakken tilbage, drog den gyldne Haarkappe tættere om sig og begyndte at fjærne sig.

„Nei, bliv!“ raaabte Kongen.

I et Nu var han ved hendes Side, — han fortalte hende, hvem han var og om den Brud, han saa længe havde søgt, og bad hende blive hans Dronning.

Den unge Kvinde saa op paa ham — han var smuk, og han saa god og klog ud — og saa lagde hun sin Haand i hans, fulgte ham hjem til hans Slot og blev hans Dronning.

Kongen var som beruset af sin unge Hustrus Skønhed og Ynde, han klædte hende i Silke

med Sølvmor og ægte Perler, han bar hende paa sine Arme gennem Slottets Sale og slyngede kostbare Kæder om hendes Pande og hendes fine Skuldre. —

Og Tiden gik, Folket var lykkeligt: Kongen havde skænket det en Dronning, og Dronningen havde givet det en lille Prinsesse, der var lige saa lys og smuk som hun selv.

Og den unge Dronning lo af Lykke fra Sol stod op, til den gik ned; hun elskede alt, hvad der var ungt og friskt og skønt, og intet var jo saa ungt og skønt som netop hun selv, sagtens kunde hun da juble og le over Livet — hun eiede alt, hvad hun elskede mest.

Saa var det en Dag, flere Aar efter, da hun stod sammen med sin Gemal i den aabne Altandør og saa ud over Landet, at Kongen pludselig tog hende om Hovedet og lod et sølvhvidt Haar glide gennem sine Hænder.

„Se!“ sagde han „det første hvide Haar!“
Og han smilte hende ind i Øinene.

Men Dronningen blev bleg og foer sammen.

„Ak!“ sagde hun med et Suk — „Alderdømmens første Sendebud! Den første Sølvstræng paa Dødens Luth!“

Og hun vendte sig og gik langsomt ind.

Hun gik op paa sit Kammer og tog sit Speil, saa drog hun alle Gardinerne til Side, saa Lyset strømmede ind, og betragtede nøie sit Billede i Speilet.

Der var et Spind af fine Rynker over hendes Pande, hendes Ansigt var blevet sværere, Udtrykket mere modent og Linierne om Munden skarpere. Øinene var ikke nær saa blanke som før, — og her i hendes Haand laa det første hvide Haar, Dødens første Udsending midt i Livets og Ungdommes gyldne Ager.

Da bøiede Dronningen sit Hoved og græd.

Hun græd over sin tabte Ungdom, den hun havde elsket mest af alt, elsket selv i Pjalter, fattig og ensom, tabt! — tabt! og aldrig skulde hun finde den mere.

Fra dette Øjeblik var Dronningens Livsglæde borte.

Hun drog Flor for alle Slottets Speile og Slør for sit Ansigt, hun gik bøiet, hvor hun før havde danset, og græd, hvor hun før havde smilt.

Nu var det altsaa sket, det hun aldrig havde skænket en Tanke, det, som hun aldrig havde troet kunde naa hende: hendes Ungdom var flygtet bort, havde forladt hende,

hun, som havde elsket og tilbedt den og som slet ikke kunde leve den foruden.

Hvor kunde den være flygtet hen? Hvor i den store vide Verden skulde hun gaa og finde den!

Hun gik til Kongen og klagede sin Nød med Hovedet mod hans Skulder, men han løftede det op mod sit og hviskede: „Græd ikke! for hver Rynke er Du mig kærere, for hvert hvidt Haar er Du mit Hjerte mere dyrebar — thi begge betyder jo en Stund mere, hvor jeg har eiet Din Kjærlighed; hvert hvidt Haar er jo en Bekymring mere for min Skyld, hver Rynke en Taare mere for mig. Græd ikke — Alderdommen er endnu langt borte.“

Og Dronningen tav, men hendes Sorg blev ikke mindre, fordi hun var ene om at forstaa den.

Hun gik helst ene nu, ud over Marker og Enge, ad de smalle Stier og de brede Veie — altid ene.

Men hun saa ikke Solen mere, følte ikke det varme Græs under sine Fødder, ænsede ikke Kløverens Aande og Fuglenes Viser, hun bare grundede og tænkte — altid paa det samme: sin tabte Ungdom.

En Dag, da Regnen lige var falden, gik hun ned i Slottets Have.

Solen var allerede fremme igen, der var saa broget, saa friskt og saa duftende dernede, Dronningen maatte løfte Sløret og se sig om, og aande dybt.

Hvor var det ungt og skønt og straalende alt!

Kun hun selv, kun hun skulde blive gammel og styg og falmet.

Hun drog atter Sløret for sit Ansigt og gik hen til Hvidtjørnen, der stod med sine fine Blomsters Rimdynger og speilede sin Hvidhed i det lille Bassin, som Regnvandet havde dannet i de vilde Rhabarberblade, der groede ved dens Fødder.

„Har Du ikke set min Ungdom?“ spurgte Dronningen, „den er forsvunden for mig — Du har vel ikke gemt den under dine duftende Grene?

„Jeg har intet gemt!“ svarede Busken, „søg selv! Men kan jeg hjælpe Dig med et Par Blomsterduske til Dit Haar og een til Dine fine Hænder, saa er jeg til Tjeneste. Mine Blomster er kun hvide, jeg har Rim i Haaret, som man siger — men det gør ingenting, for mine Tanker er unge og mine

Blade grønne, og mine smaa Knopper er ganske lyserøde inden i.“

Men Dronningen rystede paa Hovedet og gik over til Guldregnen, der stod og skinnede paa den anden Side af Havegangen.

„Har Du ikke set min Ungdom?“ spurgte Dronningen med bævende Stemme.

„Jeg har intet set!“ svarede Guldregnen, og slog Vanddraaberne af sine smaa Bjælder, „jeg holder mig altid ung; selv om min Stamme er lidt kroget, voxer der stadig unge Skud frem, som strækker sig op efter, og saa ser man paa dem og glemmer at se paa Stammen. Og hver af Grenene, der skyder til Veirs, har gyldent Haar, som jeg selv — se, hvor det skinner!“ og saa rystede den de lange Guldklaser, saa det flimrede i Solen.

Og Dronningen gik til Syrenerne, men de rystede paa deres tunge Klaser og klappede hende paa Kinden med deres Duft.

„Hvorfor passede Du ikke paa den?“ spurgte de.

„Er Du forresten sikker paa, at den ikke er paa Slottet?“

„Ak ja!“ sukkede Dronningen, „jeg har søgt overalt, set i hvert Rum, bag Piller og og Speile, mellem Portierernes Folder, un-

der Væggenes Tapet — allevegne har jeg søgt, men jeg fandt den ikke!“

„Søger Deres Majestæt noget?“ spurgte Pilen ved Havegærdet og bøiede sig lige ned til Jorden; den er altid saa underdanig og saa smidig i Ryggen som en Hofmand — men Dronningen oversaa den ganske eller havde ikke Tanke for dens ydmyge Hilsen.

Hun gik op paa Slottet og søgte sin Gemal.

„Lad min Hest sadle!“ bad hun, „den med det hvide Skind og de sorte Øine, den med de gyldne Sko og den blaa Fløielssaddel, jeg maa ud at søge efter min Ungdom.“

Og Kongen, som forstod, at hun aldrig vilde blive glad mere, om hun ikke fik Lov til at følge sit Ønske, gav sit Samtykke til sin Hustrus Bøn.

Og næste Morgen stod Dronningens hvide Hest sadlet i Borggaarden, og Kongen lagde sin Haand under hendes Fod og løftede hende i Sadlen, han lagde sin Kind til hendes Hjerter og bød hende tusinde Farvel, han lagde sin Mund til hendes Øre og bad hende ikke glemme ham.

Men Prinsessen hængte sig fast om Halsen paa Dronningens hvide Hest; hun lo høit af Glæde over Sølvbidslet og Guldskoene,

der skinnede i Solen, og hun vikledede det lyseblaa Silkebaand af sin Fletning og vandt det ind i Hestens hvide Manke.

Og saa red Dronningen af Gaarde med sit Følge efter sig, saa det sang i Stenbroen og flimrede i Solen — men Kongen og Prinsessen viftede det sidste Farvel oppe mellem Blomsterne paa den sollyse Balkon; saa døde Lyden af Hestehovene bort, og den sidste hvide Støvsy svandt som det sidste blege Minde om noget, der havde været, men var for fjærnt til at huskes mere.

De red i tre Dage og Nætter — og saa var de ved den dybe Vildskov, som Dronningen kunde se fra sit Vindu paa Slottet, men da saa den kun ud som en mørk Sky i Horisonten.

„Saa spredes vi og søger!“ bød Dronningen og sporede sin Hest.

Og under Sang og gjaldende Horn spredtes Skaren til alle Sider.

Men Dronningen ventede, til den sidste var forsvunden — saa steg hun af sin Hest og løb ind i det tætteste Krat og skjulte sig.

Og Dagen led, og Aftenen kom — Følget søgte efter deres Dronning, de kaldte, og de stødte i Hornene, de brød gennem Krattet og

foer frem mellem de tætte Stammer, de saa opad og de stirrede nedad — men Dronningen var ingen Steder at finde.

For at søge hendes Ungdom var de redet ud, og nu havde de mistet hende selv og maatte drage hjem uden hende. Hendes guldskoede Hest fandt de græssende under en Birk, den trak de med sig og drog hjemad, men ikke til Kongens Slot, thi dér turde de ikke lade sig se.

Men Dronningen flaaede sine Klæder, saa de hængte i Pjalter om hende og rev Guld-kammen af sit Haar; saa gik hun ind til en af Skovens fattige Brændehuggere og bad om Arbeide. Hun vilde gøre, hvad de forlangte, blot hun hver Aften, naar Solen gik ned, maatte faa Lov til at søge i Skoven efter noget, som hun havde tabt. Det gik Brændehuggerens Kone ind paa, og Aften efter Aften vandrede Dronningen om mellem de utallige Stammer — hun trængte sig gennem det tætteste Vildnis, og hun laa paa Knæ i Skovbunden og søgte med sine Hænder mellem de høie Ukrudtsplanter; hun spurgte Solsort og Stær, hun stansede alt løbende Vildt og alt krybende Tamt — men ingen kunde svare hende paa hendes Spørgsmaal.

Da hun havde været der et Aar, var hele Vildskoven gennemsogt, saa bød hun Farvel til Brændehuggerens Hus og vandrede videre ud i Verden.

Efter sex Dages Vandring, den sidste Dag over en lang Bakkekam, kom hun til et Dalstrøg, der strakte sig dovent, fløielsgrønt og yppigt til alle Sider under diset Sommerluft og glitrende Sol.

I Læ af Bakkedraget, just hvor Engen begyndte, laa en Straatækkers fattige Hus.

Der gik Dronningen ind, og bad om Arbejde hos Konen; hun vilde gjerne hjælpe med alt i Huset, lege med Børnene, stoppe deres Tøi og passe dem — blot de tre Timer efter Solnedgang maatte blive hendes egne.

„Jeg forlanger ingen Løn!“ sagde hun, „og jeg har spist det engang, som var ringere end Jeres Føde.“

Og de fattige Folk tog med Glæde mod Tilbudet.

Og saa vandrede da atter Dronningen Aften efter Aften om i det høie Græs i de dampende Enge, hun søgte i Porsekrattet og blandt de slanke Spiræer, blandt de svajende Siv i den gyngende Eng-

bund og mellem de store straalende Kabbeleier — hun delte varsomt med Hænderne de mørklilla Vikkers kunstfærdigt sammenslyngede Næt, blandt alt, hvad der bar Ungdom og Skønhed i sig søgte hun — men forgæves.

Tilsidst naaede frem hun til de bølgende Kornmarker, dér gik hun langsomt ad de fodsmalle Stier, og bøiede Axene til Side og tittede ind imellem dem; hun kaldte, og hun lokkede, og tusende blaa Kornblomstøine blinkede ud til hende, og luende Valmueglimt skar hende i Øinene — men Ungdommen, hendes egen Ungdom var der ikke.

Og efter to Aars Forløb var hver Eng og hver Ager gennemsøgt, saa bød hun Farvel til Straatækkerens Hus og drog videre frem.

Og fra Engenes og Blomsternes Millionrige kom hun gennnem Kærenes og Mosernes gyngende Verden, hvor Dunhammere stod Vagt, tavse og stive med deres lodne Kosakhuer, og hvor Sivene vexlede Klinger, saa det skar i Solen.

Og bag Kærene laa det dybe Hav. Saa langt hendes Øie kunde række, saa langt hendes Tanker kunde naa, strakte Havets Verden sig, speilblank og stille. Uendelig og ubønhørlig laa den dér og spærrede.

„Hertil!“ sang et Par Smaabølger, der slog op over Stenene.

„Ikke længer!“ sang de næste. „Ikke længer — ikke længer!“ lød det hele Havet over, hvorhen hun vendte sig, hvorhen hun saa.

Da fik hun Øie paa en gammel Kone, der sad paa en af de store Sten ude i Vandet. Hendes Hud var gul og tyk som Læder med et Næt af Rynker paa kryds og tværs, hendes indfaldne Mund var tandløs og mimrende, og hendes Øine laa dybt inde og var sorte og matte som Tanden af to udbrændte Lys.

Under en Hætte, der var trukket ned over Hovedet, stak Haaret frem, farveløst og stridt, som noget, der har været, men er dødt.

„Hvem er I?“ spurgte Dronningen med bævende Stemme, som ventede hun et Svar, der vilde gøre hende angst.

„Alderdommen!“ svarede den gamle og strøg med rystende Hænder de stride Haar-tjavser bort fra sine Øine.

Dronningen vendte sig bort og vilde fly, men den gamle greb fat i hendes Klæder.

„Bliv lidt!“ sagde hun. „Foer Du end Verden rundt, Din Fod vilde dog føre Dig til mig engang, før eller senere. Kun eet Sted

kan jeg aldrig naa Dig, dér, hvor det findes, som Du søger.“

„Min Ungdom!“ klagede Dronningen og vred sine Hænder — „hvor finder jeg den? Sig mig det, om Du ved det, Du, som jeg frygter og afskyer mest af alt — hvor finder jeg min tabte Ungdom?“

„Paa Dit Slot!“ svarede den gamle, „langt har Du gaaet, og vidt har Du faret men dér, hvor den var, har Du glemt at søge.“

„Jeg har søgt paa mit Slot!“ sagde Dronningen. „De skjulteste Steder har jeg udfundet og gennemsøgt — den var der ikke!“

„Den ligger ikke i Skjul og Gemme!“ svarede den gamle, „den fjæler sig ikke under Laas og Lukke — lys og straalende skøn stod den for Dine Øine, men Du saa ikke det Sted, hvor den stod. Gaa hjem og søg atter.“

Da vendte Dronningen sig mod den Retning, hvorfra hun var gaaet ud, hun gik i Dage, og hun gik i Uger, hendes Fødder smertede og hendes Øine sved, men Haabet og Længslen efter hendes Ungdom holdt hende oppe.

Og over Kærenes og Mosernes Rige, gennem Engenes Sollande og Skovenes Skyggeverden

naaede hun en Morgen, før Sol stod op, sit Slot.

Hun listede gennem Borggaarden ind i Slotshaven, og da hun saa den hvide Bænk under Jasminbusken, kendte hun først ret, hvor dødtræt og udmattet hun var.

Hun lagde sig til Hvile paa Bænken under Busken og drømte dér en underlig Drøm.

Hun drømte at se en Skikkelse komme gaaende gennem Laagen, en Skikkelse i en hvid Klædning og med en gylden Haarkappe om sine fine Skuldre — den nærmede sig langsomt og stille, og da den stod helt henne hos hende, saa hun, at det var hendes Ungdom. Hun gav et Skrig af Glæde og vaagnede.

Og dér, i den aabne Dør paa Terrassen foran hende, i hvide Klæder og med gyldent Haar over sine Skuldre stod hendes Barn — fin, slank og saa straalende ung, som hun selv, da Kongen havde fundet hende ved Stranden.

Da bredte hun Armene ud og hulkede af Fryd.

„Mit Barn!“ hviskede hun, „min Ungdom! Saa var Du i mit Hjem, og jeg har ikke set Dig! Og dog har Du været overalt, paa

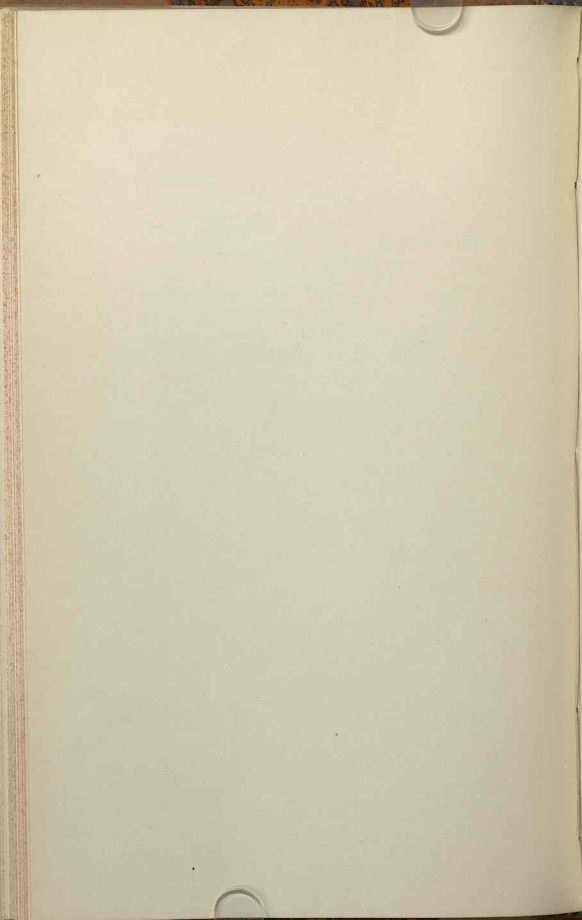
hvert Sted, hvor Dine smaa Fødder har traadt, ved hver Rude, Dine smaa Hænder har klappet! Saa fandt jeg Dig dog igen, min tabte Ungdom!“

Og hun lagde sit Hoved mod sit Barns og trykkede hende med Jubel til sit Hjerte.

Da Kongen slog Dørene tilbage og traadte ud paa Altanen for at se Solen staa op, saa han sin Datter vandre i Havens Gange Arm i Arm med en fattig Kvinde i Pjalter.

Det var Dronningen, der havde søgt sin Ungdom vidt ude i Verdens Riger og Lande og fundet den her, paa Tærskelen til sit eget Hjem.

NATTENS GAVE

DER laa en vidunderlig deilig Have et Sted langt ude i Verden.

Det var den allerdeiligste Have næst efter Paradisets, men den er jo sunket i Jorden for længe siden, og ingen spørger efter den mere. Den var saa skøn, at det slet ikke kan beskrives, for den var ikke som andre Haver, hvor det ene Hold Blomster visner og andre springer ud — nei, her blomstrede alt paa een Gang.

Strax om Foraaret kom Hyazinterne og Tulipanerne vrimlende; de skød op gjennem Jorden, saae sig om til alle Sider, om de nu ogsaa var de første, for det pleiede de altid at være; smilte saa tilfredse, rettede de slanke Rygge, og gav sig til at skinne og dufte. For ingen Blomster er saa ranke i Ryggen og saa stærke i Duft og Farve som Vaarens Førstefødte. Saa nogen Tid efter kom Violerne kravlende ligesom smaa Børn, der endnu ikke kan gaa; de klavrede over

alle Bænke og Stengrotter, og lod sig glide ned ad Skraaningerne lige ud til Bækken, hvor de blandede sig mellem Tusendfryd og Gaaseurter, der allerede var kommen hoppende som smaa hvide Danserinder, Guderne maa vide hvorfra.

Saa kom Forglemmigeierne, de slog langsomt og sky de blaa Øine op og tittede omkring, om de havde Lov til at være her allerede, og saa glippede de med Øinene op mod Himlen og Solen for at vise, at de var ganske klare, og at de havde udsovet.

Saa kom Konvallerne marcherende i lange, snorlige, duftende Colonner med grønne, brede Slagsværd ved Siden — og siden mylrede alle Sommerens andre Gæster ind i Haven: Syrener og Guldregn, Roser, Caprifolium, Hyld og Jasmin, — jo længere Sommeren led, jo flere dukkede der op, tusende forskellige Farver blinkede mellem hverandre, og tusende forskellige Dufte mødtes; men alligevel var Luften slet ikke tung, for her var meget høiere til Himlen end noget andet Sted i Verden. Og de deiligste Sangfugle med pragtfulde Fjer som Silke og Guld byggede i det tætte Krat, Sommerfuglene dansede den hele Dag igen-

nem og holdt ud i deres lette, hvide Florskjoler, og Guldsmedene slæbte deres grønne Silkeslæb besat med funklende Guldpailetter gennem den soldirrende Luft.

Rundt om hele Haven sprang den gladeste, klare Sølvbæk med blaaklædte Smaabølger, der holdt hverandre i Hænderne og løb Haven rundt, om og om igen; engang imellem standsede de saa pludseligt, at det blinkede i Solen, og løb den modsatte Vej for ikke at blive svimle.

Rundt om i Haven var der store, stille Søer, hvor høie Lillier holdt Vagt med dragne Sværd for de yndefulde hvide og lyserøde Nøkkeroser, der badede derude og flød rundt som smaa Havfruer og spillede deres Deilighed i Vandfladen.

Hver Morgen tidlig, naar Dagen gryede, kom der en hel Skare Solstraaler suse ind i Haven; de løb rundt fra Blomst til Blomst og kyssede dem lige paa Øinene, — og saa var de vaagne med det samme; de rakte sig, og strakte sig og vaskede sig i Duggen, og Solstraalerne tørrede dem godt efter Badet; saa glattede de paa deres brogede Kjoler og trak Veiret rigtig dybt — og strax vældede der en hel Hær af Duft- og Solbøl-

ger ud over Haven, og feiede alle Nattens listende Skygger bort. —

Men een Ting fattedes dog herinde:

Der var ikke et eneste, levende, menneskeligt Væsen.

Slottet, som havde hørt til, var jævnet med Jorden for længe siden, og Egnen var ensom og ubeboet, i Ro og Mag kunde alt derinde brede sig og trives og voxte.

Men saa var det en Dag, at Haven stod i en sitrende Soldis og kedede sig saa forfærdeligt.

Guldregnen havde kimet timevis med alle sine smaa, klingende Guldbjelder, for at Vinden skulde høre det og komme og fortælle noget morsomt, for den har altid sine Kappeflige fulde af Nyheder, — Fuglene havde skreget deres Struber ganske hæse efter den, og Græshoppen havde gnedet paa sin Violin, saa alle Strengene var sprungne.

Men Vinden har saa mange Steder Ærende, — og den kom ikke.

Saa samlede alle Havens Blomster og Træer og Fugle og Insekter og alt levende derinde til en stor Generalforsamling henne under den gamle Eg, Havens Stamfader, for

det var ikke første Gang, at Træer og Blomster saaledes havde staaet og været ved at kede sig i Søvn.

Og saa blev de enige om, at de vilde prøve paa at skabe et menneskeligt Væsen, som skulde bo i Haven og være dem til Glæde og Selskab, ligesom de vilde være det for Mennesket. Hver vilde give det bedste, de eiede, for det maa man, om man vil skabe noget, som skal have blivende Værd.

De hvide Lillier gav deres Renhed og deres stolte Reisning, Heliotroperne gav deres zarte Duft, der er som et Digt om Sommerens Herlighed, og Snerlerne gav deres uberørte Ynde og deres fine Farver, der er som lyse Barnetanker. Birken gav sin slanke Væxt og sin fornemme Bøining, de dybt røde Roser gav deres varme, ildfulde Blod, og Egen sin stærke Villie og sin rolige Værdighed. Men Stedmodersblomsterne gav deres dyreste Hjerteguld.

Den vilde Regnfang ved Gærdet gav sine Guldknapper som Legetøi til Barnet, og Klokkeblomsten gav den violette af alle sine Klokker, som den lille skulde have at ringe med, naar hun vilde kalde paa nogen.

Og saaledes gav de alle, alle de forskellige Blomster, hver det bedste, de eiede — og Bækken gav sin friske, klingende Latter, og Søen sine dybeste Tanker. Lærken gav sine gladeste Triller og Nattergalen sine ømmeste Hjertetoner, og Solen gav sin hedeste, gyldneste Vin, og Regnen sine dryssende, forløsende Taarer.

De fik Vinden til at gaa rundt og samle det altsammen ind; da den alt havde hele Favnen fuld, kom den til allersidst til Natten og bad om dens Gave.

Men Natten rystede sit tunge Hoved og strøg hen over den mørke, furede Pande.

„Jeg har kun Sorgen, Skyggerne og de aabne Vunder!“ sukkede den, „de, som Dagen og Solen holde lukkede, men som aabne sig og bløde, naar mit Mørke kommer over dem — jeg har intet andet at give! Vil Du blande det mellem Blomsternes og Naturens lyse Gaver?“

Men da Vinden hørte, hvad Natten havde at byde, saa rystede den paa Hovedet og foer hjem med, hvad den havde samlet.

Næste Morgen fik man travlt i Haven. Vuggen blev flettet af levende Kornstraa ude fra Marken, Vinden bragte dem, og

Spurvene flettede dem med Valmuer og Vikker tittende frem mellem Straaene. Linden gav to bøiede Grene, tæt besat med Blomsterklaser, til Vuggegænger, og ved hver lille Gyngning foer der et Pust af Vellugt op fra de blomstrende Grene; inde mellem Bladene sad Bier og smaa, surrende Oldenborrer, som skulde summe den lille i Søvn, ganske, ganske dæmpet. Den lave Rosenbusk henne ved Laagen gav sit Løv til Vuggedardiner, Roserne sad som røde Rosetter i de grønne Omhæng; det saa ganske deiligt ud. Saa pillede hver Fugl i Haven en Fjer af sit Bryst til den blødeste Underdyne, og tilsidst kom det allerdeiligste: det var Vuggetæppet. Til det gav hver eneste af Havens forskellige Blomster eet af sine Blade, og Edderkoppen spandt det sammen; det var som en Drøm, — og derunder kunde Barnet ligge og lære alle de forskellige Blomster at kende. Til allersidst spandt de smaa bitte, røde Lykkeedderkopper et slørfint Net over det hele og satte sig paa Vagt, ti i hvert Hjørne i deres røde Galadragter, for at passe paa, at ikke Fluer og andre Insekter skulde komme og ødelægge Stadsen eller forstyrre den lilles Søvn.

Og saa lagde Vinden høitideligt alle Gaverne, alt, hvad den havde samlet ind af Duft og Farver og Toner, paa Vuggen, — og hele Haven gik til Ro.

Men tidligt den næste Morgen kom Vinden listende og pustede ganske svagt de grønne Gardiner til Side og tittede ind.

Og saa kan det nok være, at den fik travlt med at vække alle Havens Beboere: for inde i Vuggen, dér laa et lille Barn, saa fint som en Blomst og saa let som Luft, saa aandedagtig zart og yndigt, som intet andet Væsen i Verden.

Det laa derinde i sin grønne Vugge, som en stor Blomst, der titter frem af sit Svøb, men Øinene var fast tillukkede — uden Bevidsthed laa det med Kinder saa hvide som Jasminerne i Busken.

Og Lærkerne flokkedes om det og sang for det, Blomsterne duftede, og Vinden gnygede den blomstrende Vugge frem og tilbage, men lige hvid og ubevægelig laa den lille.

Da huskede Nattergalen pludselig paa, at de havde glemt det allervigtigste, og saa sendte de en Solstraale op til Vorherre, for at bede ham puste Liv i det lille Væsen, de havde skabt.

Og Straalen kom farende ned faa Sekunder efter med et Pust af Vorherres Aande, men den maatte kun give Barnet det paa den Betingelse, at det ikke maatte blive i Haven længere, end til det var voxent, thi den, som Vorherre gav Liv til, skulde ogsaa leve det Liv selv ude i Verden, og ikke drømme det bort mellem Blomster og syngende Bække.

Og Haven tænkte, at der var saa længe til Barnet blev stort, og gik ind paa Betingelsen.

Og saa aandede Solstraalen paa Barnets Pande — og det slog Øinene op og smilede, og en ganske lys Rødme steg som en Drøm om Roser op i dets Kinder. Og nu først saa Haven, at det var et rigtigt lille Menneskebarn, der laa i Vuggen.

Fra nu af blev der Liv derinde. Alle Blomsterne maatte sørge for at have Honningen parat, for tidligt om Morgen kom Bierne for at hente den til den lille, Fuglene bar Dug til hende i smaa Kopper af Konvallernes hvide Klokker, og de samlede Hindbær inde i Hækken og bragte dem i smaa Kurve af sammenflettede Rosenblade. Naar hun saa havde tømt den lille Kurv, puttede

hun den i Munden bagefter, og saa lo Blomsterne, saa Duggen trillede ned ad deres Kinder, og Sommerfuglene stod paa Hovedet af bare Fornøielse.

Hendes Vugge stod under et stort, blomstrende Æbletræ, og naar hun havde spist og vilde lege, saa bøiede Æbletræet en af sine Grene ned til hende, men hver Gang hun vilde gribe til med de smaa, fine Hænder, trak det Grenen til sig igen, — og saa lo Barnet, saa det lød som en lille Bølge, der klukker i Bækken, eller som Guldregnen, naar den slaar sine smaa Bjælder mod hinanden, og Øinene skinnede som de dybeste Violer.

Da der var gaaet et Aar, vilde hun ikke mere blive i Vuggen, og saa begyndte Vinden at lære hende at gaa. Den holdt fast i en Snip af hendes fine Klædning, og paa hver Side spaserede en af de høie, røde Sværdlillier for at gribe hende, hvis hun skulde falde, og alle de smaa Pagekonvaller marcherede bagefter og kimede med deres Klokker, for at Mus og Frøer og andre Smaadyr kunde skynde sig at løbe til Side, naar hun kom.

Og Hyld og Jasmin og Akasie strøede

Blomster hele Veien, for at hun kunde falde blødt.

Siden lærte Fuglene hende at hoppe og Egernet at klatre, og de stille Søer lærte hende at se op mod Solen uden at blinke.

Snart begyndte hun at gaa rundt fra Blomst til Blomst og talte med dem alle, og hver syntes, at netop *dens* Gave var det mest fremtrædende hos den lille.

Birken kunde kende sig selv i hendes yndefulde, svaiende Kast med Hovedet, Snerlerne gensaa deres zarte Rødme i hendes Kinder, og Roserne mærkede deres Blods Ild i hendes Aarer, naar hun pludselig greb om Stænglen paa en Lillie og trykkede dens blege Kind mod sin friske, varme Mund.

Men dybt inde i det lille Barnehjerte, dér sad alle Stedmodersblomsternes lødigste Guld, og det var det allerbedste, ligesom det var det allerskjulteste.

Men hellere end Barnet talte med Blomsterne eller dansede med Sommerfuglene, hellere end hun løb Kapløb med Vinden, der gjorde sig al mulig Umage for at komme sidst, eller hun slog Smut med Rosenbladene i Bækken og gyngede i Lind og Birk, —

hellere end alt dette lyttede hun dog til alt, hvad der fandtes af Toner i Haven. Og der var mange.

Først var der Vinden, naar den spillede Harpe i Bækken; det klang saa vidunderligt, naar den greb i alle de smaa Sølvstrænge, ligesom brudte, sukkende Akkorder; saa var der Fuglenes store Harmoniorkester med Solosang og Kor, der altid faldt ind paa en Prik, naar det skulde, — og der var Insekternes smaabitte, fine Strygeinstrumenter: Biernes Celloer og Oldenborernes Bas, Græshoppens lyse Violin og de store, grønne Fluers forstemte Bratch; og saa var der Havet der ude, langt borte, som stønnede med de dybe, klagende Brysttoner. Og der var Blomsternes Klokkespil og Sølvoplens Kastagnetter, og der var den store Tordentromme, som gjorde hende saa bange, at hun ringede alle Sværdlillierne sammen, for at de kunde være parat med deres brede Klinger, om noget ondt skulde tilstøde hende. Og saa var der ogsaa Regnen, der ofte dysede hende i Søvn som en sagte, monoton Vuggevise.

Og alt, hvad hun hørte, efterlignede hun, alle Toner og Klange fandt hun frem fra sin

lille Strube, selv i Søvn om Natten stønnede hun i Rytmetakt med Havet derude.

Men det var hende ikke nok; og en Dag fandt hun paa at skære sig en Fløite af Hylden, som kunde efterligne baade Vindenes og Fuglenes Stemmer. Men heller ikke dette var hende nok, hun vilde spille alt, hvad hun hørte, og alt, hvad hun saa derinde i den vidunderlige Have, spille om Solen og Dufte, om Farverne og alle de sælsomme Lyde, spille hele sit lille, fulde Hjertes Livsfryd ud i Toner.

Og saa blev Havens Træer enige om at prøve paa at skabe hende et Instrument, som hendes smaa, fine Fingre kunde spille; og Ædelgranen gav en Skal af sin Stamme til Kassens Bund og Laag, Elmebladene gav deres Ribber og Vikkerne deres spinkle Slyngtraade til Streng, og Popleerne gav deres fine Silkerakler og Kærulden sine Fløielsfnug til Buens Haar. Og saa blev der et lille, yndigt Instrument, halvt Fløite, halvt Violin, men ogsaa med Klange, der var laant fra Luthen og den lyse Fagot, og paa det spillede Barnet og fortalte alle sine smaa Oplevelser og alle sine ømme Tanker; og naar hun spillede, holdt Bækken op at

bruse og Kilderne at risle, og Blomsterne holdt deres Aande tilbage, saa de var ved at kvæles af Duft.

Og naar hun holdt op, nikkede Blomsterne og ringede med deres smaa Klokker, og Vinden og Bækken gav hende en Fanfare.

Om Efteraaret, naar Fuglene fældede, samlede de deres Fjer og flettede dem sammen til en Klædning, og naar Vinteren kom, sprang Barnet om i Fuglepelsen og spillede Boldt med Sneflokkene, eller gled hen over de store, stille Søer, der laa og aandede sagte under Isens gennemsigtige Glaslaag.

Og hun lærte af alt, hvad der var i den forunderlige Natur, drak det ind som Vin og spillede det atter ud gennem sine Toner.

Og saaledes gled Dagene, og endnu før nogen havde gjort sig det rigtig klart, bar hun Haaret høit paa Hovedet med en lille Krone af Kabbeleier, og hendes Kjole slæbte i Græsset.

Hun var voxen.

Og en Dag fik hun en higende Længsel efter at komme uden for Haven og fortælle paa sit Instrument til andre om alt, hvad der fik hendes Hjerter til at bruse og hendes

Tanker til at bæve, og om hendes Barndom derinde mellem alle Naturens Børn.

Og en Morgen ganske tidligt, endnu inden Dagen var gryet, tog hun sit forunderlige Instrument under Armen og vandrede for bestandig bort fra Haven.

Men den Dag stod Solen slet ikke op, og Haven græd i Mørkets Arme Dagen igennem.

Men Barnet gik paa fine Fødder ud i Verden.

Hun spillede for Blomsterne paa Grøftekanten og Gederne paa Skrænterne, hun spillede for den lille, barbenede Dreng, der laa i Lyngen og plukkede Blaabær i sin pjaltede Hue, og for den gamle, bøiede Tigger ved Veikanten, der talte sine fattige Kobberpenge i den magre Haand.

Og saa kom hun tilsidst til Landets Hovedstad og til Kongens Slot.

Som en lys, mild Tone gled hun ind i alle Hjerter, da hun spillede om Alnaturens Skønhed og Dybde og Harmoni; og Dronningen fik hende saa kær, at hun vilde beholde hende hos sig som sit dyreste Hjerdebarn.

Og hun blev.

Hver Dag maatte hun spille, ved Morgen

og ved Aften, aldrig blev hun træt, og aldrig spillede hun det samme; hver Blomst havde jo sine egne Toner, hver Fugl i Krattet og hver Luftning i Løvet.

Og Dronningen smilte, og Kongen klappede hende paa Kinden, og Hoffets Damer og Kavallerer fyldte hendes Kammer med de prægtigste Buketter; Pagerne sang under hendes Vindu den hele, lyse Sommer nat igennem, og Dronningens Hofdamer rev de hvide Perler ud af deres Haar og kastede dem for hendes Fødder, naar hun havde spillet.

Kun een eneste var der paa Slottet, som ikke vilde lytte til den lilles Toner.

Det var en gammel, blind Mand, som spiste Naadensbrød i Kongens Gaard; han havde tjent baade ham og hans Far og Farfar; nu sad han som en hjælpeløs, blind Stakkel Dag ud og Dag ind under den gamle Lind i Hjørnet af Borggaarden.

Han havde altid haft et tungt Sind, man fortalte, at han havde lidt mere end de fleste, og at Sorger og tunge Minder havde lukket hans Øine og nu ogsaa truede med at lukke hans Læber, thi det var sjældent, at nogen hørte ham sige et Ord.

Dronningen, som var kærlig og god, førte

den lille Pige ned til ham, for at hun skulde spille for ham og hendes Toner kunde glide ind i hans Hjerte og fylde det med Trøst og Varme — men saasnart han havde hørt de første Klange rystede han paa Hovedet og gik stille bort.

Men Barnet vilde saa gjerne trøste ham, og hun løb efter ham med sit Instrument — men han lukkede Døren ilaas til sit Kammer. Da forstod hun, at noget maatte fattes hendes Spil, siden den gamle, sorgfulde Mand ikke vilde lytte, og hun blev saa bedrøvet, at hun ikke vilde blive længere paa Slottet; hun bød Farvel til dem alle, og gik for anden Gang ud i den store, kolde Verden.

Og alle glade Mennesker de lyttede og de fulgte hende blindt, hvor hun gik hen, Tonerne drog dem som Runer, og al den Poesi, hvoraf hendes rene Hjerte var fyldt, gled som ømme, betagende Drømme ind i deres Tanker.

Men mødte hun et Menneske paa sin Vei, som Sorgen havde ramt, og Livets Alvor mærket — saa flyede de for hendes Toner, eller de rystede paa Hovedet som den gamle Tjener i Kongens Gaard, og gik hjem og lukkede deres Dør ilaas.

Da blev den lille saa inderlig bedrøvet, og hun forstod, at Havens Beboere maatte have bedraget hende for noget, der havde Værd, at hun ikke havde faaet alles Gave, at een maatte have glemt hende, eller ikke villet give sin Del til hendes Skabelse.

Og hun vendte sine Skridt tilbage til den store fredlyste Plet, som hun havde forladt, fordi hun havde troet at kunne spille Menneskenes Sjæle til Fred og Hvile.

Og hendes Toner banede hende Veien tilbage; thi snart svarede en Drossel, og snart kaldte en Solsort derinde fra Haven langt borte; snart kom et Vindpust og dreiede hende tilvenstre, snart kom en Nattergal og lokkede hende tilhøire.

Og da Solen dukkede i Havet helt ude i Horizonten, aabnede hun den hvide Laage i Hækken.

Roserne slyngede sig op ad hende og hængte sig om hendes Hals og var ved at kvæle hende med Kys, Fuglene kom som store, mørke Skyer og fulgte hende i susende Flokke, og Træerne kastede deres Blomster for hendes Fødder som i gamle Dage, da hun skulde lære at gaa.

Men Barnets Øine var alvorlige og hen-

des Smil forstemt, hun nikkede stille til alle Sider, mens hun gik ned gennem de smalle Havestier. Tilsidst satte hun sig under den gamle Eg og klappede i sine smaa Hænder til Tegn paa, at hun vilde sige noget, og at de skulde være stille.

Og saa spurgte hun dem alle om, hvad de havde givet hende, da hun skulde komme til Verden, og hver nævnede da sin Gave, og hun saa, at de ikke havde villet bedrage hende for noget.

Raadvild vred hun sine Hænder — hvem skulde da kunne sige hende, hvad der fattedes hende?

Da kom Vinden listende, stille og bedrøvet, og lagde sig for hendes Fødder.

„Jeg ved det!“ sagde den, „Natten har ikke givet Dig sin Gave!“

„Hvad eier den?“ spurgte Barnet med ivrige Øine, men usikker Stemme.

„Kun Sorgen og de aabne Vunder!“ hviskede Vinden, og saa sukkede den saa dybt, at hvert Blad i Løvet skælvede.

„Hvor finder jeg Natten?“ sagde hun og reiste sig hurtigt.

„Bi lidt!“ svarede Vinden, „den er her snart, Solen er jo forlængst dukket i Havet.

„Den er her snart!“ kimedede Blomsterklokkerne.

„Snart!“ pippede alle Fuglene.
Og Barnet ventede.

Hun ventede een Time — og Blomst efter Blomst nikkede og rullede sig sammen — hun ventede i to Timer — og hun saa Døgnfluer og Sommerfugle falde døde til Jorden uden en Klage over Sommerdagens Korthed; hun ventede i tre Timer — hun ventede saa usigeligt længe.

Men Natten kom ikke.

Den nænnede det ikke; den vidste fra Nattergalen og Aftenvinden, at hun var der for at kræve dens Gave, og den kom ikke; der faldt kun ligesom en graadig Taagedis over Haven, som Solen flængede med sine første Straaler, da Dagen omsider gryede.

Barnet sad der endnu.

Men da forstod hun, at Natten ikke vilde komme, og hun besluttede at gaa til den og tigge den om dens Gave. Men ingen vilde vise hende Vei af dem, der kendte den, kun de røde Roser ved Laagen syntes saa Synd i hende og vilde saa gærne, men de kendte slet ikke Veien, for de var altid faldet i Søvn, naar Natten kom, og naar de

vaagnede om Morgenens, var den forsvunden; de havde nok set en Flig af dens sorte Kappe mellem Træerne, men de vidste slet ikke, hvilken Vei den pleiede at at tage.

Men da Natten hørte, at Barnet vilde gaa og søge den op, kom den listende henad Aften stille og bedrøvet med Kappens Flige trukket tæt sammen for sit Ansigt.

Og Barnet strakte sine Arme ud imod den.

„Giv mig Sorgen!“ bad hun og saae den ind i de dybe sorte Øine.

„Gærne skaanede jeg Dig!“ hviskede Natten, „men Du har Ret. Den, som ikke selv har følt Sorgen, kan ikke spille den til Hvile hos andre.“

Den tog hendes Hoved og lagde det ind til sit Bryst, saa bredte den sin Kappe ud over Haven, og Barnet sov ind i dens Arme.

Da vinkede den med sin Haand, og oppe paa de sorte Natteskyer kom Sorgen langsomt ridende og sænkede sig ned over de to.

Og den slog dybe Saar i Barnets Sjæl, den drak hendes varme, røde Hjerteblood, og den rev skaanselløst med haarde Hænder i det fine Tankenet, hvor hendes Drømme havde siddet som smaa skinnende Lykkeedderkopper

og bygget gyngende Spindelvævsbroer mellem Hoved og Hjerte.

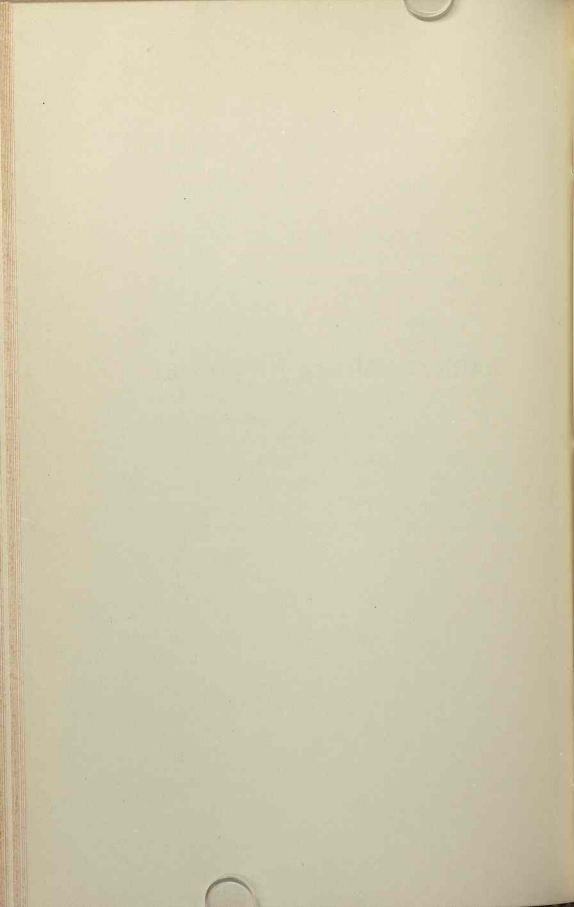
Og hendes Øine stirrede forfærdet paa, hvad hun saa, og hendes Hjerte krympede sig og trak sig sammen som i en pinefuld, usigelig Angst. Og Suk paa Suk steg og sank fra hendes Bryst, og hun hulkede, saa Havet derude tav.

Og hun vaagnede med Ansigtet badet i Graad, Sorgens Indvielsesdaab for Livet, og der var mørke Skygger om Øinene og et smerteligt Drag om Munden, og hendes Hoved hængte tungt som en syg Blomst paa sin Stilk.

Men Strengene paa hendes Instrument var blevne levende og stemte med de dybeste Strengene i Menneskenes Sjæle, thi Sorgen havde stemt dem til evige, uforgængelige Harmonier.

em
aa,
de
ld,
nk
la-
t i
og
et
Ho-
paa
var
este
gen
lge

BARNET, DER SAA JULETRÆET

„De Øieblikke, ak hvor korte,
Saa lys og saa klar
Som Solskin hun var —
Men borte — og borte — og borte!“

DER var en Gang to unge, der holdt af hinanden.

De saa hinanden første Gang ved en Fest, hvor Lysene skinnede og Tonerne sang om dem, og der tændtes Smil i deres Øine, da de mødtes.

Og som de nu dansede i hinandens Arme, havde de begge fundet, at dér var saa godt og trygt at være, at de var blevne enige om at danse Livets Fest til Ende sammen og holde Takt med hinanden, selv om Lysene sluktes og Musiken tav — og det er nu ikke altid saa let, som man tror.

Familien havde rystet paa Hovedet som alle Familier, men forresten set til med et Smil; og det var nu ogsaa umuligt andet, for det var jo saa lyst og smukt altsammen, men bare saa ungt syntes man, — saa rent meningsløst ungt.

Og unge var de — der stod Sol af deres

Øine og Sang af deres Tale, og der steg en brusende Livsglæde fra deres lyse Latter og klingende Stemmer.

Hun var fin og slank, hun bar sit Haar i to lange Fletninger, og det var brunt og blankt som Nødderne, naar de modne sprang af deres Hasler.

Hendes Øine var som Sol paa Hav langt borte, og der var et fint skælvende Drag om Munden, som hos et Barn, der er midt imellem Graad og Latter.

Folk vendte sig efter dem, naar hun gængende hang ved hans Arm, mens de gik op over Veien, og hun havde et eget Kåst med Fletningerne over til den ene Side, en Vane fra Skoledagene, hvor hun levede i en evig Forsvarstilstand mod Kammeraternes Angreb paa de fristende, lange Haarpiske.

„Den Familie bestaar af tre Børn“, sagde den gamle Huslæge, der havde kendt Selma, fra hun blev født, „Faderen, Moderen og den lille, og den er endda den fornuftigste af dem, for den gør da idetmindste ingen Dumheder.“

Og den gamle Doktor havde egentlig ikke helt Uret. De gjorde mange Dumheder de to, de var saa forunderlig lidt kloge paa denne

Verdens Anliggender, „rent ud umulige“, sagde Doktoren.

Og dog havde de hver sit Felt, hvor de var velbevandrede og trygge og hjemmekendte som ingen andre Steder.

Naar Palle gik ind i sit Studereværelse og lukkede Døren efter sig, saa aabnede han i samme Øieblik Portene til sin Videnskabs store Verden, og dér kendte han sig hjemme, vidste hver Sti og Vei og kunde vandre den i Mørke uden at snuble — altid videre henimod den fjerne ubekendte Grænse, som han altid haabede, at hans Liv skulde strække til at naa — hans Yndlingsdrøm, hans Studiums store Maal.

Og naar Selma satte sig ved sit Sybord paa Forhøiningen i den lille Karnap ud mod Haven, saa samlede hun sin Drømmekaabes fine Folder om sig og traadte let og lydløst ud i Poesiens lyse Enge, dér, hvor hver Lyd er Musik, hvor hver Blomst er som en Farve i Engbundens Mosaik, og hver Fugl som en Tone i den store Harmoni, dér hvor Ekko svarede med hendes egen Stemme og lo med hendes egen Latter.

Men alt, hvad der hørte denne haandgribelige Verden til, alt praktisk og jordbun-

dent, var dem altid lige fremmed og ufatteligt.

Græd Barnet — strax tog én af dem det op af Vuggen og dansede om med det i sine Arme. Palle sang for det, og Selma spillede paa det gamle Klaver, altsammen til trods for Lægens Paabud om, at et spædt Barn først maa have Ro og Stilhed. Da Barnet var kun to Uger gammelt, var de ikke i Tvivl om, at dets Graad kun gjaldt „ondt for Tænder“, og dens Smil udtydede de som et sikkert Tegn paa, at den kendte dem; Selma krøllede dens lange bløde Haar med sin Krøllesax, og Palle lod den smage paa den yderste Spids af sin Pibe.

„Den Lille“, som Barnet kun kaldtes, var Genstanden for deres varmeste Beundring og Tilbedelse. Dette lille Barn med den brune Haarlok ned over den varme, fugtige Pande, med de dybe Øine, der var som blankt søblaat Silke, og med den lille bitte Mund, der var rød og rund som et modent Ribs, naar Solen skinner paa det.

Deiligst af alt, syntes de to, var dog det lille Smilehul i Hagen, som den slet ikke havde Anvendelse for endnu, men som blot laa dér som en lille gaadefuld Fordybning, forventningsfuld efter det Øieblik, da Barnet

pludselig skulde vaagne til Erkendelse af, at der trængtes Smil i denne Verden til at lyse op mod alle Livets dybe Skygger.

Aldrig blev de trætte af at se paa den, aldrig færdig med at beundre — hver lille Bøining af Munden, hver lille sitrende Trækning i Øielaaget, hver Bevægelse med de smaa, fine Hænder, som den aldrig holdt i Ro et Øieblik, saa længe den var vaagen.

Naar den skulde til at sove, knyttede den altid disse smaa Hænder fast sammen, som vilde den væрге sig mod Søvnens, som mod noget stort og mægtigt, der vilde komme og gribe den og tage den med sig.

Naar den saa, kæmpende mod denne Overmagt, forgæves søgte at presse de knyttede Hænder ind i Munden og anstrengte sig, til den blev ganske varm i Kinderne — saa lo de to, saa det sang over Vuggen, og naar Barnet forskrækket lod Haanden synke og stirrede sig lysvaagen paa de to leende Ansigter — saa lo de blot endnu mere.

„Jeg vil ha' hende!“

„Nei, lad mig ta' hende!“

Og de greb fra begge Sider om „den Lille“, saa deres Hænder mødtes om Barnets Ryg, og saa endte det gerne med, at Palle løftede

Vuggen paa sine Skuldre og bar den ind i sit Studereværelse.

„Gudskelov, at vi blev fri for denne vigtige Sygepleierske!“ gottede de sig begge, naar de havde faaet Barnet taget op og viklet ud af Svøbet, for at se det sprælle med Arme og Ben, og lade det nyde en ubunden Tilværelse for en Stund. „Man turde jo knapt røre den Lille“.

Nu var Barnet 3 Uger gammelt.

„Tænk Dig Selma, hun blier akkurat en Maaned Juleaften!“ sagde Palle en Dag, „tænk, at vi virkelig skal have den Lille til Juletræet iaar! det skal være stort, Selma, for den Lilles Skyld, og der skal kun være hvide Lys og hvide Roser.“

„Nei, røde som den Lilles Kinder!“ protesterede Selma, „men Lysene skal være hvide som hendes smaa Hænder, og der skal være saa mange, at det blier et helt Lyshav. Tænk, at vi skal have Juletræ for den Lille!“

Og Dagene led henimod Jul.

„Nu er de da bleven helt tossede ude hos Palle!“ fortalte een af Familien en Aften i et Selskab. „Jeg mødte dem begge inde i Byen igaar med en stor Taske, propfuld af Legetøi til den Lille: Rangler og Skrigeduk-

ker og Gummihunde og Snurretoppe — et helt Kaos — men de skal naturligvis have noget at lege med selv.“

Og havde han i dette Øieblik kunnet sé ind i Palles Studereværelse, saa vilde han fuldtud have fundet Bekræftelse paa denne Gisning af Juleindkøbets foreløbige Anvendelse.

Ved Skrivebordet sad Palle selv, ifærd med at udstykke et sindrigt sammensat, mekanisk Legetøi, for at sé, hvoraf dets indvendige Dele bestod, og midt paa Gulvet laa Selma i et Virvar af sribede Ulddukker, Rangler og Gummidyr med en stor dansende Snurretop foran sig, som hun havde sat op paa en Thebakke, for at den skulde gøre saa meget Spektakkel som muligt.

„Den Lille“ laa i Vuggen og stirrede op i Lampelyset med sine smaa, silkeblaa Øine. — Og Juleaften kom, og Træet stod med røde Roser paa de mørke Grene og duftede under Lysenes Varme som en Granskov i Solskin.

Og saa kom det store Øieblik, da Palle med bankende Hjerte kom ind med „den Lille“ i sine Arme, mens Selma stod og tændte de sidste Lys og hængte det sidste Kræmmerhus paa Træet.

Barnet glippede med Øinene, som vilde det bede sig fri for noget, der var stærkere, end det kunde bære — men Selma forstod det ikke, hun tog det i Armene og løftede det høit op mod alle Juletræets blinkende Lys.

Da aabnede „den Lille“ Øinene endnu en Gang med et træt Udtryk som hos en Fugl, der er ved at sove ind — den stirrede og stirrede ind i Juletræets Lyshav, som vilde den aldrig glemme det mere — saa faldt Øielaagene til igen, og den lille Mund trak sig ned til Siden med et sagte Klynk.

Palle gyngede den i Armene og holdt den op mod Træet igen, men Øinene forblev fast tillukkede, og den klynkede sagte og uansteligt som en syg Fugl.

„Den Lille er søvnig!“ mente Selma, og saa flyttede de Vuggen ind under Juletræets Lys og lagde Barnet derned.

Men alt som Aftenen led, og Lysene brændte kortere og kortere, blev den Lilles Kinder saa mærkelig varme og røde, rødere endnu end de smaa Roser i Træet, og den trak Veiret saa kort og hurtigt som aldrig før, det var som hastede Pulsen afsted, drevet fremad af en hemmelig Angst for at gaa istaa.

Da blev de to bange.

„Tror Du, den gamle Doktor er hjemme i Dag, Palle?“ hviskede hun med dirrende Angst i Stemmen — og Palle nikkede og gik, hun hørte Entredøren smække efter ham.

En halv Time efter kom de tilbage.

Selma sad ved Vuggen, bleg og forgrædt.

„Glædelig Jul!“ Doktoren nikkede gennem Grenene til hende og gik hen mod Sovekammerdøren — „lad os saa sé paa den Lille!“

„Den er her!“ standsede Palle ham.

Doktoren vendte sig og saa Vuggen under Juletræet.

„Men faar I to da aldrig Forstand!“ udbrød han harmfuld. „Et spædt Barn ved et Juletræ! Et Øie, hvis Synsnerve er finere end Spindelvæv og hvis Nethinde er modtagelig for det mindste Lysindtryk. Vanvid!“ brummede han, mens han tog fat i Vuggen, som han ved Palles Hjælp bar ind i Sovekamret, saa langt som muligt fra Natlampen.

Han lagde sig paa Knæ ved Vuggen og undersøgte den Lille.

„Naturligvis!“ udbrød han. „Hjernen! En Overmættelse af Lys, et overvældende Straa-

leindtryk, som gennem Øiet er paatvunget den uudviklede Hjerne, der ikke har haft Evne til at modtage den. Det er Juletræets Offer!“

Doktoren blev der Natten igennem; han sad ved Vuggen, af og til tog han Barnets Puls, mens han talte Sekunderne paa Uhret. Paa den anden Side af Vuggen stod Palle og Selma Haand i Haand og stirrede tause og taareløse paa „den Lille“, endnu ligesom ude af Stand til at fatte, hvad der var sket, og hvad der vilde følge.

„Den Lille“ laa saa stille, den klynkede ikke mere, den trak sit Veir saa sagte og let som en Blomst, der aander; Hænderne laa saa stille som aldrig før paa det hvide Vuggelagen.

Lysene brændte ned derinde i Stuen, der stod en Duft ind til dem, saa stærk, som var det selve Julen, der brændte ud nu i dette Hjem.

Af og til brødes den dybe Stilhed, naar et Kræmmerhus bristede i Hanken og faldt ned, mens Pebernødderne raslede ud og trillede hen over Gulvet med Lyd som af store Hagl.

Da Morgenen brød frem, og Klokkerne begyndte at ringe, døde „den Lille“ uden Suk, som et Julelys der gaar ud.

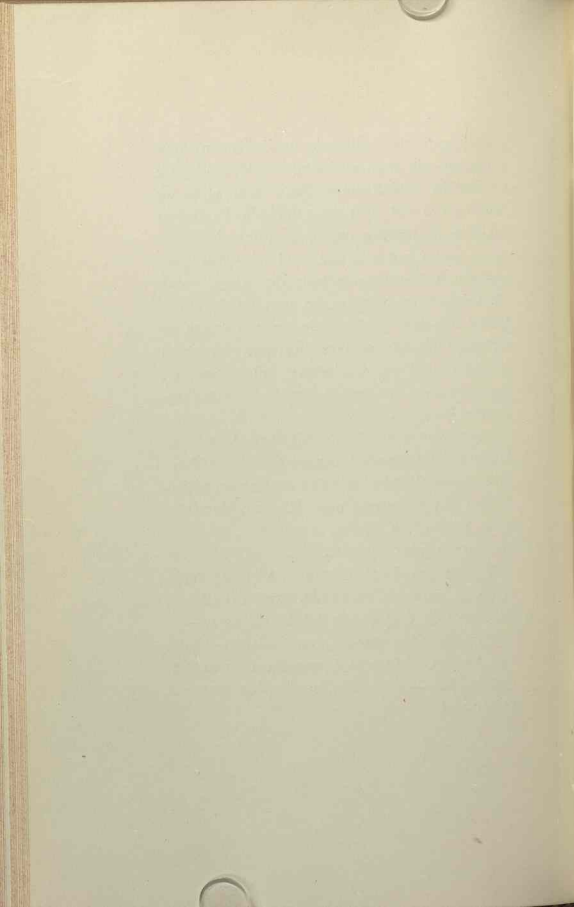
Solen brødes allerede mod Ruden, den pressede sig med alle sine Straalers Varme og Vælde mod Rullegardinet, som vilde og maatte den ind og lyse op derinde. Doktoren gik hen og rullede op, og i samme Nu vældede Solen ind i Stuen, rød og varm som paa en Midsommermorgen; den søgte strax til Vuggen og svøbte sig som en Flamme-kaabe om den og det døde Barn. Det laa og sov med Hænderne fast knyttede, de smaa Hænder, der var hvide som Julelysene, og med Kinder, der endnu var røde som Juletræets Roser.

Men Doktoren lagde sig paa Knæ ved Vuggen og aabnede varsomt det ene af Barnets smaa Øjelaag, hvorfra en fin sort Silkefrynse skyggede ned over Kinden. Han vinkede Selma hen til sig.

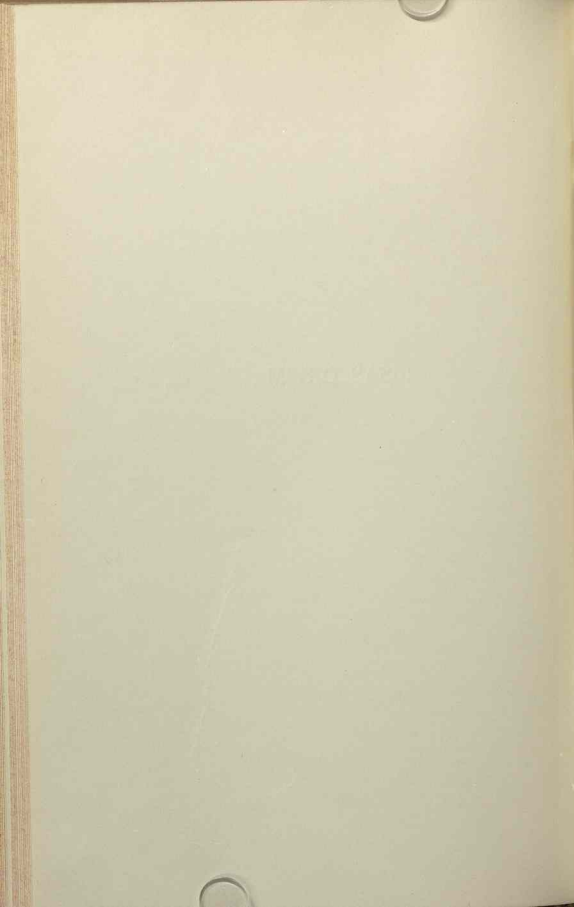
„Se!“ sagde han blot.

Og dér paa Øjets Nethinde, klart og tydeligt som ridset i en Plade, stod Billedet af Juletræet med alle dets blinkende Lys. —

Og saaledes døde „den Lille“ — kort var dens Glæde ved Livets Fest og hastigt Opbruddet — men saa havde den dog set Juletræet!

LISAS DRØM

DER var en Gang en gammel Fyrste af Kunstens lyse Kongerige. Han sad henne i en Krog af sit Atelier og saae saa bedrøvet ud. Han pleiede ellers at staa den hele Dag og hugge med sin Meisel i de store Marmorblokke, saa de vidunderligste Skikkelser af Guder og Mennesker, Kæmper og Jætter og Trolde kom til Syne, for han var en ægte Kunstner med Fantasi bag den høie Pande og med Ungdomsvillie og Kraft nok endnu til at udføre Idéerne, som fødtes derinde.

Der var noget ved denne gamle Kunstner, som gjorde, at han ikke lignede andre Mennesker.

Det var ikke just det, at hans Haar var større end de flestes og hans Øine sørgmodigere, heller ikke det, at han lo mindre end de fleste, eller tav, naar andre talte, og talte naar andre tav — nei, han havde den mærkelige Egenskab, at han saa dobbelt.

Det var dog ikke saaledes, at han saa fire Nattergale, hvor der kun sad to og sang paa

en Gren, eller at han rakte efter to Roser, hvor der kun blomstrede een — nei, det var naar han betragtede Menneskene, at hans Syn fordoblede.

Han saae nemlig altid to Mennesker i hvert — eet, der var selvisk, egenkærligt og hjærteløst — men ved Siden af dette, og altid i et stærkere og klarere Lys et andet, som var skønt, godt og kærligt, og saa valgte han altid dette ene og skubbede det andet til Side og oversaa det fra den Stund, han havde opdaget det.

Thi det *er* jo netop saaledes, at hvert Menneske virkelig bestaar af to Naturer: en skøn og en uskøn — men vi andre ser blot ikke Dobbeltigheden, for os smelter det sammen til eet, og derfor er det, at vi ikke helt kan glemme det stygge, fordi vi stadig ser det ind mellem alt det skønne.

Men just fordi han altid saa det hver for sig, og fordi han altid valgte den Skønhedens Form, hvori den bedste Dobbeltthed af Mennesket er støbt — derfor elskede han alle, thi det Menneske er jo ikke skabt, hvis Sjæl ikke een Gang har været sænket i den Støbeform, om den end ikke er kommen tilbage som fuldvægtigt eller lødigt Guld.

Og just derfor var han den store Kunstner fremfor alle andre, thi naar han stod og huggede en Skikkelse i det haarde Marmor eller dannede den i det bløde, levende Ler, saa stod der altid to Skikkelser for hans Øie: den, hvor Linierne var uskønne og Harmonien forfeilet, og den, hvor hver Linie var Renhed og hvert Træk Skønhed — og saa huggede han for Fode væk af den, han ikke vilde vedkende sig, og tilsidst stod saa alt det skønne og rene og aandfulde tilbage. —

Der var dog to Mennesker, som Kunstneren aldrig havde set dobbelt, fordi de hver for sig kun rummede en Verden af Skønhed, Sol og Glæde for ham, og det var hans lille Lisa og Barnets Mor.

Men hun var død for flere Aar siden, og det var just paa hende, den gamle Kunstner sad og tænkte derhenne i Hjørnet af Atelieret, tænkte sig saa glad og dog paa samme Tid saa bedrøvet, at han syntes, det var som om Solen veg bort fra hans Væg, og som selve de mørke Skyer deroppe sænkede sig dybere og dybere, til de lagde sig tunge og trykkende paa de store Loftsruder i Atelieret.

Hvor han huskede hende, den lille, glade Anna Maria!

Hun havde det sorteste Haar, som Kunstneren nogensinde havde set, og hendes Hud var brun, som den kun findes hos Mennesker, der er født i Syden, hvor Solen ligesom brænder alle Farver fast, saa hverken Tid eller Alder formaar at udslette dem.

Alle Farver var mørke hos hende, alt — ligefra det sorte Fløil, der efter Lægens Forskrift sluttede sig tæt og blødt om hendes spinkle Hals, og til de store Øjne, der straaledede gennem de metalsorte Pupiller, som Gondolernes tusende smaa flakkende Glimt, naar Lysene festligt speiler sig i det dybe Vand. Alt var mørkt hos hende undtagen hendes Tanker, de var lyse og forventningsfulde som Dagens første Timer.

Hun hostede altid — lige fra den første Høstvind slog Rankerne mod Ruden, og til den store Kastanie i Haven bag Atelieret sprang ud. Hostede, lo og dansede — og hostede igen, uafbrudt. Jo koldere det blev, jo nærmere Kaminen dansede hun, den store Kamin, hvor nu kun hendes Billede lyste som et Minde over den Plet paa Gulvet, som hendes lille Fod havde slidt lys, og som aldrig maatte røres med nogen Kost eller Pensel.

Om Sommeren sad hun uden for Atelierdøren og bagte sig i Solen med sin Kat i Skødet, der stod paa Bagpoterne og snappede efter Guldbjelderne i hendes Ørenringe, eller hun gik og plukkede af alle de røde Roser i Haven. Kun de røde — „de hvide maa I gerne beholde for mig,“ lo hun, „ogsaa de gule, det er Dødens og Kirkegaardens Roser, de røde er Livets, og Livet elsker jeg!“

Og han huskede det sidste Aar, da alle Farver *dog* ligesom blegedes og blev en Tone lysere, medens hendes lyse Sind blev mørkere og tungere for hver Dag, der gik, og hendes Stemme, der havde været klar og klingende som Bjælder i Frostluft, blev stille og hæs og ukendelig.

Og han tænkte paa den Dag, da Barnet, efter Lægens indtrængende Raad, kom bort fra Hjemmet for at undgaa Smitten — men bedst af alt huskede han den sidste Dag, Anna Maria levede, da hun tiggede sit Barn hjem til sig for at se det endnu en Gang. Klarere end noget andet i Verden huskede han hendes sidste Ord til Barnet, — med fastere Konturer end nogen af hans hvide Marmorskikkelser stod de Ord meislet et Sted

inde i ham, brændt fast i Ilden fra Anna Marias sidste, døende Blik.

„Du lille Barn!“ havde hun hvisket — „*mit* lille Barn! Hvor Du ligner mig i Farver og i Udtryk! Prøv paa at fatte, hvad jeg nu siger til Dig og beder Dig om!“

Og hun havde stirret det fast og bønfuldende ind i dets blanke Øine, der lyste med alle Gondolernes smaa flakkende Glimt, ligesom hendes egne.

„Hvis ogsaa Din Natur er som min, hvis Du føler Livsglæden og Jubelen bruse saa stærkt i Dig, at Du ligesom jeg maa danse det ud, og synge og le det ud — aa, saa dans og syng og le! Dans fra Veir og dans fra Vind, le Din Fjende god og Din Ven glad, syng Livet og Kærligheden til Dig, og dans fra alt, hvad af tungt der forfølger Dig, fra Mismod og Angst og Skuffelse.

Aa, men hvis Du engang føler, at det er Døden, Du danser med, saa giv Dig hen med det samme! Den leger kun med Dig, som Katten med den fangne Mus, den slipper Dig nok, men den griber Dig igen, og for hver Gang fastere og fastere; søg ikke at danse fra den, det er blot Spild af Tid og Kræfter, og der *er* ikke noget saa bittert

som det: at flygte fra den, man dog føler har Magten og Overtaget!“

Og hun havde stirret paa Barnet, længe og tavst, og for første Gang i sit Liv havde den gamle Kunstner set Anna Maria græde. Langsomt dryppede Taarerne ned over Barnet, som hede Kys faldt de paa dets lille Ansigt, i dets Øine og over de fine gyldenbrune Kinder, stille og haabløst dryppede de, som en tung Indvielsens Regn for dets Liv.

Den næste Dag var Anna Maria død, en Foraarsdag, inden de røde Roser endnu var sprunget ud i Haven, men mens alle Gange og Plæner laa lyse under Æbletrætræernes dryssende Blomster. —

Saaledes sad den gamle Kunstner ofte om Dagen ganske stille, og smilte og græd over sine Minder, thi bedst som han stod ved sit Arbeide, kom det over ham, saa begge Armene sank ned, og det vibrerede saa stærkt om Munden, at den korte Arbeidspibe, der altid hang i den ene Mundvig, faldt ned og slukkedes, — og saa endte det altid med, at han kastede Meisel eller Modellérpind og satte sig hen i det fjærneste Hjørne af Atelieret, og gav sig hen til det, der var stærkere end han selv.

Men saa skete det gjerne ligesom nu, at Døren fløi op, og Lisa kom dansende ind paa sine smaa hvide Lærredssko — og saa flød Solen igen ind gennem de store Ruder, Skyerne lettete fra Taget, og Himlen blev saa blaa og saa høi som aldrig før.

Lisa! den lille straalende Lisa, som nu var hans Livs eneste store Solskin.

Ingen var som Lisa, ingen i hele den vide Verden.

Lisa vidste alt, Lisa kunde alt, Lisa eiede alt det, som ellers kun sparsomt bliver fordelt mellem alle Jordens mer og mindre lykkelige Mennesker.

Hun sang med den klareste lille Stemme, endnu inden hun kunde tale rent, hun stod paa Taaspidsen hele Atelieret rundt, mens hun slog Pirouetter i Luften med det andet Ben som en lille, hvid Sommerfugl, der svirrer i Blæsten, og hendes smaa Fingre dansede en Pizzicato paa den gamle Guitar, inden hun endnu kunde tælle, hvor mange Fingre der var med i Dansen.

Og oppe paa en Hylde under Loftet stod en Række smaa Dyr i Ler og Gibs, som Lisa havde modelleret, Missen og Hunden, Fuglene, der fløi forbi hendes Vindu, og Geden,

der græssede paa Veikanten udenfor Haven, og mange, mange andre.

Alt, hvad Lisa havde skabt, alt, hvad hendes smaa Fingre blot havde rørt ved, blev gemt, — hver Lok, der faldt fra hendes Haar, naar den gamle Pige studsede det ved Maaneskifte, blev lagt ned i en Æske og gemt i den øverste Skuffe i Chatollet.

Selv brød Lisa sig kun lidt om sine Hænders Frembringelser og sine andre Ydelser. Kun eet elskede hun, kun et vilde hun: Danse!

Hun dansede ind i Atelieret med de første Morgenstraaler, og hun dansede ud i det sidste røde Aftenskær, naar den gamle Kunstner kastede sin Arbeidskittel for at gaa sin Aftentur med Barnet, før de gik til Sengs. Hun dansede og hostede og dansede igen — nøiagtigt ligesom Moderen.

„Lad hende gøre, hvad hun vil!“ sagde Lægen, „lad hende synge, spille, modellere — alt — blot ikke danse, hendes Bryst taaler det ikke!“

Men der var ingen Udvei. Lisa dansede og hostede.

„Blot lidt fornuftig!“ bad den gamle Kunstner, „dans kun lidt, og hvil Dig saa — og dans saa lidt siden igen.“

„Nei!“ sagde hun, „først vil jeg danse, saa længe jeg kan, og siden hviler jeg; jeg faar nok hvilet ud engang — tænk naar jeg først ligger dernede, hvor Mor ligger, med stive Arme og kolde Fødder, saa kan jeg jo aldrig danse mere — Du ved nok, at jeg *kan* ikke danse med kolde Fødder.“

Og hun lo og fløi gennem det store Atelier, hun dansede i Solen, og hun dansede i Skyggen, hun dansede ved Kaminen foran Moderens Billede, og hun sprang som en Kat op paa de høie Sokler og dansede, saa det hvide Gibs dryssede og gled under hendes Fødder. Og den gamle Kunstner lo; hans Øine lyste, og han stormede ud i Haven og plyndrede sine Rosenbede og slyngede Roserne ind gennem Vinduet til hende, han stak dem i hendes Krøller, i hendes Mund, i hendes Bælte, han fyldte hendes Kjoleflige og hendes smaa Hænder — han trak hende i Haaret, han kneb hende i Øret, han kyssede hendes brune Kinder, til de blev varme og røde som Rosernes Blade.

Og Lisa dansede og hostede og slyngede Roserne i Veiret, saa de faldt som en Ildkaskade ned over hende — saa kastede hun sig midt i dem alle og lo, saa Bladene drys-

sede, og de røde Roser sprang af hendes Haar.

„Stakkels lille Lisa!“ tænkte den gamle Kunstner ofte, naar han stod og faldt i Tanker foran sit Arbeide, „stakkels lille Lisa, som kan Alt og kun vil Eet, og jeg, som saa gjerne vilde alt, og ikke engang kan naa Fuldkommenheden i det Ene!“

Og Tiden gik, og Lisa skød op, skønnere og skønnere, men zartere og zartere som de Blomster, man ikke naar at bære hjem, før end de visner.

„Hør nu, Du lille Lisa,“ bad Kunstneren en Aften, da hun havde danset for ham og sad hostende og krøb sammen ved Kaminen. „Vælg nu, hvad Du vil, men vælg for Livet; alt skal jeg være glad for, alt, hvad der kan faa dine kære Øine til at straaale — blot ikke Dansen — hører Du Lisa, naar Du nu gør mig saa uendelig bedrøvet — der er jo saa meget, meget andet!“

„Nei!“ svarede Lisa alvorligt. „Det er jo netop det. Der *er* kun det ene. Husker Du, hvad Mor svarede, naar hun plyndrede Busken med de mørkerøde Roser, og Du sagde til hende: pluk ogsaa af de andre; der er jo da baade gule Roser og hvide ogsaa“ —

„Nei!“ svarede Mor, „der er kun røde!“

Og den gamle Kunstner tav og forstod, at Lisa *maatte* danse.

Og Tiden gik. Lisa fik Moderens blanke, metalsorte Øine og Faderens gyldne Haar, hun voxede sig saa skøn, men hun dansede sig saa spinkel og saa spæd som en Ranke, Stormen har havt Tag i.

„Jeg har havt en underlig Drøm,“ sagde Lisa en Dag til den gamle Kunstner. „Jeg drømte, jeg stod saa hvid saa hvid, som alle Dine hvide Marmorkvinder. Min Haand var hvid, mit Ansigt og mine Klæder, og saa løftede jeg min Kjole og dansede over Tærskelen og ud i den vide Verden. Du maa ikke se saa bedrøvet ud!“ vedblev hun og klappede ham paa Kinden, „for en Gang, naar jeg faar danset færdig herhjemme, og jeg kan noget — saa danser jeg jo bort fra Hjemmet og fra Dig, min egen store, velsignede Far — vær ikke bedrøvet — for jeg maa det jo, ud over hele Jorden maa jeg, og naar jeg engang er død, skal der ikke være den Plet i Verden, hvor de ikke har set Lisa danse.“ —

Da hændte det en Dag, kort Tid før Lisa skulde danse over Scenen første Gang, at

den gamle Kunstner sad nede i Theatret til en af Prøverne. Og bedst som han løftede Blikket op mod Lisa — da saa han hende for første Gang dobbelt. Men det var ikke en Dobbeltthed af hende selv, der stod bag ved, det var en fremmed Skikkelse, underlig at se til som ingen anden. Den gamle Kunstner kunde ikke forklare sig selv, hvorledes Skikkelsen saa ud — men det følte han med en rislende Gru, at det var Døden, der stod bag med de fremstrakte Arme.

Fra den Dag turde han ikke oftere se paa Lisa, naar hun dansede, han sad dernede i den mørkeste Krog med Hovedet gemt i Hænderne — han fulgte lyttende Musiken og vidste nøiagtigt, paa hvilket Sted hun var, men han turde ikke se op af Angst for den, der fulgte hans Barn i Dansen.

Og finere og zartere blev hendes Kinder og spinklere hendes Lemmer, det var, som stjal Dansen Tomme for Tomme af hendes unge Liv.

„Endnu kan hun frelses,“ sagde Lægen, „blot hun holder op med at danse!“

„Hun kan det ikke,“ sukkede den gamle Kunstner, „hun kan det ikke, hvor saa end Dansen bær hen.“

Men saa var det, at det mærkelige skete.

Det var en Dag først paa Sommeren, da Vinduer og Døre stod vidt aabne ud til den store Have. Solen flød ind fra den grønne, skyggefri Plæne, hvor de gule Kabbeleier stod og lyste som Festkærter mellem Roserne og de fløielsklædte Aurikler, og midt i Atelieret stod den gamle Kunstner i det fulde Sollys og arbeidede, som vilde han tage alle Lysets Aander til Vidne paa sit Værks Tilblivelse.

Da stod Lisa i Atelieret, varm og stille og med et Udtryk, som Faderen aldrig før havde set i hendes Ansigt, saa resigneret, saa haabløst vemodigt.

„Nu kan min gamle Far glæde sig!“ sagde hun sagte og lagde begge sine Arme paa hans Skuldre, „for nu danser jeg aldrig mere!“

„Men Lisa — hvorfor?“ Den gamle Kunstner blev saa forskrækket, at han rent glemte at føle Glæde ved hendes Ord.

„Fordi jeg har lovet *ham* det!“ svarede Lisa.

„Hvem — hvem er han?“

„Ja, det ved jeg ikke,“ svarede hun, „men *det* ved jeg, at hans Øine er sorte og meget smukkere end mine, og det ved jeg, at *jeg* vil hellere være bedrøvet hele mit Liv igen-

nem for *hans* Skyld, end at han skal være det blot een Time for min. Men nu vil jeg danse — for sidste Gang.“

Og saa løste hun Haaret og kastede Kjolen, hun kastede Strømper, og hun kastede Sko. Saa gik hnn stille gennem hele det lange Atelier, fra Sokkel til Sokkel gik hun og fra Gruppe til Gruppe og løftede de vaade Tæpper og Lagner fra alle de hvide Skikkelser, til de alle stod frie og hvide og skinnende i Atelierets Sol med alle Øine fæstede paa Lisa.

Saa løftede hun sit fine Legeme paa den yderste spinkle Taaspids og gled lydløst ind i Dansen.

Ikke brusende vildt, ikke baaret af en Livsfyldes ubændige Jubel og Liv — nei, sagte og vigende, haabløst og monotont som Moderns sidste Taarer over Barnet — saaledes var Bevægelserne og Karakteren over Lisas sidste Dans.

Og alle de tause Skikkelser omkring hende saa til, og det var, som kom der Liv i de døde Øienhuler, og som gled der et Skær af Skønhed og Harmoni selv over Jætters og Troldes forvredne Træk, og som begyndte Blodet at rulle i Marmorets fine Aarer.

Da hun havde endt Dansen, samlede hun lydløst sit Tøi — kastede det over Armen, greb Strømperne og de smaa Sko, der var hvide af Landeveiens Støv, nikkede over Skulderen til den gamle — og var borte.

Og den næste Dag stod *han* i Atelieret hos den gamle Kunstner, hvis Øine var skønnere end Lisas, og hvis Magt var større end Faderens.

— Men den Dag, Lisa gled over Hjemmets Tærskel med den fremmede for at blive derude — da gik den gamle Kunstner fra Gruppe til Gruppe og dækkede alt til med vaade Stykker, thi han følte, at det vilde vare længe, før han igen kom til at arbeide paa dem.

Og samme Aften satte han det første Ler paa Cavaletten og gjorde det første Udkast til det ny Arbeide.

Og siden arbeidede han Dag og Nat næsten uden Hvile — en Gang imellem stansede han og stirrede frem for sig, uden at hans Øie dog syntes at søge noget bestemt, thi Modellen levede jo kun i Fantasien og den gamle Kunstners Minde, og den fløi som en Fugl, og den brusede som en Elv, og den havde sig tusende Ærinder her og der. Men

naar den saa var falden til Ro igen, og han havde den tryk og rolig og sikker — saa arbejdede han atter uden Hvile, aandeløs, betaget af sin Opgave.

„Barnets Drøm skal opfyldes,“ sagde han, „ud over Jorden skal hun danse.“

Og da Lisa stod færdig i Marmoret — da nikkede den gamle Kunstner til hende og lo stille.

„Nu danser hun dog med kolde Fødder, den lille Lisa!“ hviskede han.

Og den Dag, Udstillingen aabnede sine Porte, da traadte Lisa Dansen foran i den store Sal, og alle Øine søgte hende først, og alle blev de dér, som mægtede de ikke at komme videre.

Og Kunstnerens Arbejde blev tegnet, blev afstøbt og formindsket, — mindre og mindre, men lige yndefuld og formskøn traadte Lisa Dansen, tilsidst i saa lille Format, at hun kunde staa paa Chatollet under det gamle Madonnabillede mellem de to store Lys — og i tusinde Afstøbninger blev den spredt ud over Jorden.

Og saa blev det dog, som Lisa havde ønsket og drømt om, at der ikke skulde være den Plet i Verden, hvor de ikke havde set

hende danse — thi hvem har ikke set og glædet sig over Thorvaldsens lille, nydelige Danserinde med det barnlige Hoved bøiet og det yndefulde Greb i Kjolens Folder?

ÆRTEBLOMSTERNES SAGA

Og det var i Tidernes lyseste Morgen paa den tredie Dag, da Fuglene under Himlen, Dyrene paa Jorden og Fiskene i Havet var blevet til, da blev ogsaa om Eftermiddagen henimod Aften Bier og Myg og alle andre Insekter skabt til Verden.

Men til allersidst Sommerfuglene.

Og fordi de var saa lette og slørfine og til saa megen Glæde for Alnaturens Øine, og fordi de mere end noget andet levende havde Evne til at nyde Livets Skønhed: drikke Dug af Bladene og Honning af Blomsterne, danse i Solen og flagrende svæve gennem Luften som smaa levende Snekker med klare Seil af Flor og Silke — derfor skulde de til Gengæld kun have Lov til at leve nogle faa Døgn, og naar Aftenrøden ved Nattens Frembrud kaldte dem hjem, hurtigt og lydigt svæve ned paa Blomster og Blade, folde Vingerne sammen og vente til Natten kom og pustede Livet ud af deres smaa Legemer.

Og de lovede alle Lydighed — og saa aab-

nede han, der skabte dem, sin Haand, og ud tumlede den brogede, silkeklædte Sommerfuglesværn og spredte sig som straalende Sommerskyer ud over Jordens tusende Riger.

Og alt gik, som det skulde.

De drak Dug af Blade og Honning af Blomster, de svævede hen over Luftens Solbølger paa deres klare Vingeseil, de dansede i Lyset, levede og nød.

Og alt og alle saa til og beundrede — intet af alt det skabte var saa skønt som Sommerfuglene: de var som Barnetanker og Barne-smil i Naturens Alvor; Blomsterne stirrede efter dem gennem Duggen som Menneske-øine gennem en klar Rude, Bækken speilede dem, og Vinden løftede dem, og Solen aandede Guldstøv paa deres Vingeflige.

Og om Aftenen, da Vinden fløitede i sin hule Haand, faldt de trætte ned mellem Buske og Planter — strøg Vingernes Silkesail og ventede Tilintetgørelsens Stund.

Men ikke alle adlød.

En mægtig Sværn, der endnu ikke havde danset sig træt af Livet eller drukket sig mæt af Blomsternes Honning og Bladenes Dug, besluttede, at de vilde trodse Forbudet

og endnu nogle Dage leve og nyde og drage deres Aande mellem Blomster og Løv.

Og da Nattevinden kaldte, flokkede de sig sammen og skjulte sig — i Grøftekanternes Blomsterverden, i Hegnenes tætte Tjørnekrat, ind mellem Markens høie Sæd, og op under Havemurenes krybende Slyngplanter.

Men da Vinden atter havde lagt sig, kom de frem, foldede Vingerne ud, og spredtes svirrende og flagrende til alle fire Verdenshjørner.

Men da vrededes han, som skabte dem.

Han kaldte paa sit Sendebud, Stormen, og hviskede den noget i Øret.

Og saa drog Stormen frem gennem Luften. Dens tunge Kappeflige slog Smæld, saa Grene og Kviste bragede og faldt til Jorden med dybe Suk, og hvor hans Fødder traadte, dér slog Jordbunden Revner, og hvor han drog sit Veir, dér pustede han Livet af nyfødte Skud og Spirer.

Og han steg op paa et Bjærg, der laa høit og ensomt og granklædt midt ude i Verden, og Fyrre og Graner dryssede deres Naale af Angst, da hans stærke Hænder greb fat om deres Stammer, alt som han banede sig Vei

gennem de smalle Bjærgstier i Granskovens Mørke.

Og da han naaede Toppen, da saae han Sommerfuglenes straalende Sværm, hvorledes de boltrede sig og flagrede og dansede rundt om i Verdens tusende Riger. Og han saae, at det var fire forskellige Sorter, som ikke havde lydt Budet.

Det var de hvide, der var som Sneen, før den naar Jorden, de zarte blegrøde med Livets Blodaarer gennem Vingernes Klarhed, og det var de lysviolette, der er som Fligen af en Purpurkaabes Silkefoer, og de dybrøde, der skinner som Vin mod Solen gennem et slebet Glas.

Og Stormen satte de hule Hænder for Munden og skreg som i en Raaber — da skælvede Sommerfuglesværmene og tabte deres fine Støv og strøg deres Vingers Silke-seil. Og atter aabnede Stormen sin stærke Haand, og førte den gennem Luften og fangede dem alle ind, de hvide, og de violette, og de blege med Livets røde Aarer gennem Vingernes Flor.

Og han stækkede deres Vinger og bandt deres fine Ben, saa fæstede han dem sammen klyngevis med grønne Lænker, som

han knyttede med lange Slyngraade, at de ikke skulde komme løs.

Og han slængte dem ind over Gærder og Hække, ud over Hegn og Stenter, hvert Sted, hvor de havde skjult sig, da Hjemkaldelsens Bud lød — ind mellem Markens Byg og Engens Kløver, ned blandt Grøftekantens Guldknapper og Tjørnebuskens Krat, og opad Havemurens Espalier — vidt, vidt ud over alle Verdens Riger.

„Saaledes skulle I hænge til evig Tid!“ raabte Stormen, „fordi I ikke kom, da der blev kaldt. Sødt skal I dufte og blidt skal I svaje, og skønne skal Eders Farver skinne for Menneskenes Øine — men løs kommer I aldrig, I eller Eders Efterkommere, saa længe Verden staar.“ —

Og saaledes blev Ærteblomsterne til.

Og derfor hænger de saa bedrøvet ud over Gærder og Hegn og ser med Dug i Øinene paa Alnaturens Skønhed, som de aldrig skal flyve om i mere, derfor dufter de saa sødt, fordi de aander al deres Længsel ud, al deres Higen efter Frihed og Flugt, derfor svajer de saa sagte og vemodigt i deres lange, grønne Lænker med de tusende Slynarme, der skal holde dem fast — og derfor falder

Duggen som Taarer fra deres Øine hver Gang,
de ser en Sommerfugl flyve forbi. —

Men engang, naar alt fanget bliver frit
igen, og alt spærende sløifes, naar ingen
Horizont lukker Solen ude, og ingen Skyer
spærre for Himlens Porte — engang, naar alt
det faldne løftes, og Menneskenes bundne
Tanker faar Frihed og Flugt — saa løfter og-
saa Ærteblomsterne sig fra deres Stilke; de
spredde deres Vinger og strækker deres Ben,
og de bryder Slyngraadernes grønne Lænker
og glider gennem Luftens Svalhed paa deres
smaa Silkeseil ind paa de evige sollyse Enge,
dér, hvor intet godt skal ophøre og intet
skønt forgaa.

„MARIETTA — MARIETTA!“

LANGT ude paa Havet ligger et lille Barn og skal til at dø. Det ligger i sin Køje nede i den snævre, halvmørke Kahyt, og Moderen sidder over det med sine sorgfulde Øine i Barnets febersyge Blik.

Skibet kommer fra Portugals sollyse Havne; i Lissabon er Barnet født og voxet op; mellem Roser og lysviolette Ærteblomster, over solbeskinnede Bjærge mellem Himlens og Havets dybtblaa Tæpper har hendes smaa Fødder traadt Livets første Solskinsdans, — og nu ligger hun her og skal dø, langt fra sit Hjem, dø midt ude paa det dybe, graasorte Hav, uden Sol, uden Farvevexlinger, uden en eneste Kystlinies skærmende Grænse!

Paa femte Døgn har Moderen vaaget, Feberen vil ikke falde — med de store, blanke Øine vidt aabne mod Havet ligger Barnet, lige vaagnet og stirrer ud gennem det lille, runde Vindu oppe over Køjen.

Hendes Haar er rødliggyldent som Sol over visnede Kastanieblade og hendes fine,

gyldenbrune Kinder lyser under Feberens gennemsigtige Rødme.

„Mor!“ siger hun, og løfter sig paa den ene Albu — „Mor, har den været her, mens jeg har sovet?“

„Hvem, Marietta?“

„Solen Mor! jeg har jo ligget og ventet hver Dag, og ikke turdet sove, jeg var saa angst, for at den skulde komme imens, og om Natten, naar Du var falden i Søvn, har jeg været henne ved Ruden for at passe paa, hvis den skulde komme. Mor, naar skinner da Solen her oppe? Du sagde, at den fulgte os overalt, men jeg ser den jo ikke, ikke om Dagen, og ikke om Natten!“

„Du skal blot være taalmodig, lille Marietta!“ siger Moderen, „saa kommer den en Dag, og saa bliver alt varmt og lyst og godt igen!“

„Her er saa koldt!“ klager den lille, „og saa mørkt og taaget! Det stormer altid, Regnen er saa kold, og her er slet ingen Blomster! Alle Skrænterne, vi sidst kom forbi, var graa og tørre af Sand og Storm, og de grønne Siv, der voxede, var skarpe som Knive.“

„Vent blot Marietta, saa kommer det alt-

sammen!“ trøster Moderen, „Solen og Blomsterne og alt hvad Du længes efter, men først maa Du jo blive rask og stærk, at Du kan være oppe og se det altsammen!“

„Vandet er saa dybt og saa tæt!“ klager Barnet, der følger sine egne bedrøvede Tanker, „jeg kan ikke engang se mit eget Billede dernede.“ „Mor!“ — siger hun med en pludselig Hast — „Mor,“ og hun griber hendes Arm — „er det sandt, at der gaar Hajer i Nordsøen?“

„Tænk ikke paa Hajer, og alt, hvad der er stygt og giver Dig Angst, Marietta!“ beder Moderen, — „vi skal jo hjem, Far har vendt Skibet, vi sejler jo allerede hjemad, om fjorten Dage er vi igen i Lissabon, hjemme hos Solen, og det blaa Hav og de hvide Mandelblomster. Sov Marietta, — hvem ved, naar Du vaagner, er vi maaske i Lissabon!“

Og Barnet slaar sig igen til Ro for en Stund.

Men lidt efter løfter hun Hovedet igen.

„Mor!“ tigger den fine, klagende Stemme. „Mor, hvis jeg skulde dø her ude, saa tager Du mig vel hjem med Dig? Jeg kan jo ligge i den lille, hvide Kiste, den, hvor Du gemmer mine Kjoler og Hatten med de hvide

Roser. Den tager jo saa lidt Plads op dér, hvor den staar henne under din Køje.“

Moderen vil tale, men den lille lægger Haanden over hendes Mund.

„Du skal ikke sige det til Folkene!“ hviskede hun bønligt, indtrængende, „for jeg har hørt dem sige saa ofte, at de turde ikke seile med et Skib, hvor der var døde Mennesker ombord, men maaske tør de nok, fordi jeg er saa lille, — Mor, hvornaar er det, jeg bli'er fem Aar?“

„Har Du glemt det, lille Marietta?“ siger Moderen, glad over at give hendes Tanker en anden Retning „det er jo den Dag Mandeltræet springer ud paa dine smaa Brødres Grav!“

„Ja, ja!“ siger Barnet ivrig — „nu husker jeg det! Og saa plukkede vi alle de hvide Blomster og strøede dem over Graven, og næste Morgen var de borte, for om Natten kom de smaa Brødre og hentede dem ned til sig for at lege med dem dernede. Gamle Nina siger, at det er Vinden, der har taget dem, den er saa graadig efter Blomster, siger hun, og jeg har selv set den flyve ud over Havet med Mandelblomster og Rosenblade efter sig, det lignede røde og hvide Som-

merfugle, som Solen skinnede paa. Mor — tror Du aldrig, jeg faar Solen at se mere?“

„Vist tror jeg det, lille Marietta!“ siger Moderen, „blot ikke længes saa meget efter den, saa en Dag — saa er den der!“

Men Barnet kan ikke falde til Ro.

„Mor!“ jamrer hun igen, „saa tager Du mig jo hjem med Dig? Du har jo lovet at vi begge skulde ligge sammen med de smaa Brødre under Mandeltræerne med de hvide Blomster, der dufter saa dejligt, og med Nattergalene, der synger i Toppene, og med det blaa Hav, der skinner saa blankt bag ved Kirkegaarden — Du har jo lovet det, Mor?“

„Det skal vi Marietta, men ikke endnu, gamle skal vi blive først, Du og jeg, Far kan jo ikke undvære nogen af os. Men nu skal Du sove, Marietta, hører Du, ellers bliver jeg vred paa Dig, husk, Du har eengang for alle lovet mig at lægge Dig stille til at sove, naar Du kom i Seng, og desto før bliver Du jo rask!“

„Fortæl mig da om Kirkegaarden derhjemme!“ betinger Barnet sig, „om de smaa Brødres Grav, og om Havet med det hvide

Skum, der ligner store Fugle, der hopper i Strandkanten.“

Og Moderen fortæller om Graven, der er som en Lund af dejlige, duftende Mandeltræer, hvor Nattergale har Rede mellem de hvide Blomster, og hvor den grønne Græsplet i Midten er som et Fløielstæppe, indvævet med Convaller og Roser, kastet over de smaa Brødres Leie. Og hun fortæller om Havet, der bruser saa stærkt, at man undertiden slet ikke kan høre Nattergalene, og om de klare Høstnætter, hvor Stjerneskedene falder saa hyppigt og tæt, at det ser ud, som stod Himlen og dryssede alle sine gyldne Skatte ned paa Havets dybe Bund.

Og den lille Marietta med det høstlige Solskær over Haaret lægger igen sit Hoved tilbage paa Pudlen.

Og hun sover, — sover længe, mens Moderen sidder ubevægelig ved hendes Køje; af og til kommer Captainens Hoved til Syne i Døraabningen, hans bedrøvede Øine spørger, og Moderens svarer — ingen Ord behøves. Oppe fra Dækket høres Folkenes tunge, langsomme Gang, og ligesom et fjærnt Ekko af deres dæmpede Stemmer.

Ved Midnatstid slaar en Maage mod Ru-

den med sin stærke, hvide Vinge, og BARNET vaagner atter.

„Naar er vi hjemm?“ klager hun — „sig til FAR, at han sætter alle SEIL op — alle, hører DU MOR — ellers naar jeg det ikke!“

Moderens fortvivlede ØINE søger raadvilde ud i RUMMET.

Pludselig faar hun en TANKE.

„GRÆD ikke! lille MARIETTA!“ hvisker hun — „vi er hjemme, nu seiler vi ind i LISSABON HAVN!“

Og BARNET reiser sig med BESVÆR op paa ALBUERNE, og hendes BLIK søger klart og undrende ud gennem det lille runde VINDU over KØJENS RAND. Og saa stærkt vælder ERINDRINGERNE og MINDET om HJEMMET ind paa hende, at de SYNER, der drager forbi SJÆLENS ØIE, lægger sig som levendegjorte DRØMMEBILLEDER for BARNETS febersyge BLIK.

„Ja, ja,“ hvisker hun. „Nu kommer den, den store, varme SOL, løft mig, MOR, lidt høiere, at den falder paa mit ANSIGT, saa jeg kan naa at kysse den!“

Hun reiser sig, og breder ARMENE ud som vilde hun favne en DRØM — men i samme NU falder de slapt ned over KØIENS RAND.

Langsomt lukkes de sorte blanke BARNE-

øine, Solskæret slukkes over det gyldne Haar, der vælder ud over hendes Skuldre, — der lyder en svagt sitrende Raslen som naar en Blomst folder sig ud — og Mariettas Liv brister i et Smil.

Og Moderen staar over hendes Køje, taus, stivnet i Rædsel, hun vil skriige, men kan det ikke, hun vil græde, men finder ingen Taarer, hun bare føler en isnende Undren over at hun staar her endnu, at hun lever endnu, efter at Marietta er død, og hun stirrer med tørre, brændende Øine paa Barnet, der ligger og smiler, hvid og stille paa den hvide Pude.

Marietta død! Og hun lever endnu!

Med eet gaar der som et sitrende Gys gennem hende; alle Nerver slappes, alle Spændingens Baand brister, og med et Skrig som af tusende anskudte Fugle kaster hun sig ind over Barnets Tæppe.

„Marietta — Marietta!“

Men ingen hører hende, alle sover om Bord, og Tæpperne kvæler Lyden af hendes Hulken.

Og overvældet af den pludselige Slappelse efter den lange Spænding falder hun i Søvn med eet — midt i sin Hulken, som et Barn,

der pludselig glemmer sin Sorg over en lykkelig Tanke.

Da hun vaagner, er Morgengryet ifærd med at bryde gennem Ruden.

Barnet ligger endnu og smiler med en genemsigtig Klarhed over de fine Kinder.

Da slaar det pludselig ned i Moderen med en isnende Angst — at nu skal Barnet sænkes i Havet, — ingen Søfolk vil seile med et Lig, langt er der til Land, — der *er* ingen Udvei!

Marietta, hendes Barn, hendes eneste, det, hun har elsket høiere end sit eget Liv, høiere end sit Hjem og sit Land — Marietta, Marietta skal sænkes i Havet! I det kolde, graasorte, tætte Vand, det, Barnet altid har frygtet og længtet bort fra — for bestandig skal hendes lille, barnefine Skikkelse ligge dér nede paa den dybeste Bund, ene i det milevide, kolde Hav!

Aldrig — aa, nei! *det* maa ikke ske, ikke om hun saa selv skal bære sit Barn i Land, svømme med det i sine Arme Mil efter Mil, til de naar Land, ligegyldigt hvilket, — blot Land!

Hun ser paa det smilende Barn i Køjen — da kommer en Tanke listende, — glidende

gennem hendes stakkels, forpinte Hjerne, der i samme Nu bliver klar og overskuende som aldrig før.

Hun gaar hastig hen til Døren og laaser den. Saa tager hun Mariettas Tøj op af den lille hvidmalede Kiste, — Skørterne, den klare Kjole, de hvide Strømper og de smaa Silkesko, der er broderede med hvide Mandelblomster. Hun løfter det døde Barn op fra Leiet, og klæder hende paa, Stykke for Stykke.

Hun ænsrer ikke, at Marietta er tung og stiv, hun mærker ikke, hvor kolde de smaa Hænder er, som hun varsomt fører gennem Ærmerne, hun føler blot, at Barnet maa klædes paa. Og hun tager den hvide Solhat med de smaa Silkeroser fra Lissabon, hun knapper hendes hvide Kaabe med Slaget fast om hendes Skuldre.

Saa aabner hun atter Døren og sætter sig i det mørkeste Hjørne af Kahytten med Barnet i sine Arme. —

Og da Solen er kommen op paa Himlen og Skibet vaagner, kommer Captainen listende hen til Døren.

Hans Øjne spørger som sidst.

„Hun er bedre!“ hvisker Moderen, „hun

har forlangt at komme op, forstyr hende ikke, hun sover.“

Og hun vugger det døde Barn i sine Arme og nynner sit Hjems Sange for hende.

Og Captainen nikker overrasket med Sol i Øinene, og fjærner sig glad og stille.

Efter et Par Timers Forløb kommer han tilbage.

„Giv mig Barnet!“ beder han, „Du *maa* sove, intet Menneske kan undvære Søvn — gør det, om ikke for min Skyld, saa for Barnets. Det *er* jo bedre, og det skal sove i mine Arme saa længe.“

Men Moderen er ubøielig.

„Aldrig!“ siger hun. „Hvor langt har vi til Land?“

„To Dage!“ svarer Captainen, og hun gør Tegn til ham, at han skal gaa.

Og den næste Nat kommer, og den lille Marietta bliver saa stiv og kold og tung i hendes Arme; det er, som om de lammes og bliver stive og kolde som Barnets.

Og Morgengryet kommer, men det blege Dagskær er ikke hvidere end hendes blege Kinder, og Taagen, der ligger tæt ud over Havet, er ikke tættere end det Slør, der blænder hendes trætte, forvaagede Øine, der

ikke længere skelner Barnets Træk, men bare aner som gennem en Drøm det zarte Dødens og Fredens Smil, der lyser om den Lilles elskelige Mund.

Og med Dagen kommer ogsaa Captainen listende; han finder Hustruen paa samme Plet, ubevægelig med Barnet i sine Arme. Hun gør Tegn, at han skal fjærne sig.

„Barnet sover atter!“ hvisker hun, og lægger Armene fastere om det.

Men da vaagner der en underlig Tvivl i hans Sjæl — han stirrer hende angst ind i Øjnene og læser dér Bekræftelsen paa den Tanke, der har taget ham fangen.

„Jeg vil se Barnet!“ siger han, „jeg forlanger det! Jeg vil se mit Barn!“ —

En Time senere staar Captainen paa Dækket, hvor Flaget smelder paa halv Stang i den kolde Morgenbrise, og Folkene lytter tause og med blottede Hoveder til hans Ordre:

„Imorgen løber vi den jydske Kyst an — lille Marietta skal fra Borde!“

Høit tilveirs paa en Banke, hvor Marehalmen sukker, og den lille Solskinsgyvel drysser sit Guld ind mellem de spinkle Blaa-

klokker og den rødviolette Lyng — dér ligger en Kirkegaard med indhegnede Grave, med hvide Trækors mod en blaagraa Stormhimmel og med forkrøblede, blomsterløse Ligusterhække. Ingen Liliers Duft bære Minderne fra Grav til Grav her oppe, ingen Rosens Glød, intet Solskins Varme dækker over de hvide Grave, hvor om Sommeren Sandet, og Sneen om Vinteren lægger sit kolde Ligklæde over de Dødes Have. Thi intet kan trives her, her fares ilde med alt, med Træer og med Planter, Havet rækker med sine klamme, fugtige Taagearme efter alt, hvad det kan naa, og Vestenvinden knuger Liv og Luft af alt, hvad der lever og aander.

Og dog ses det, at nænsomme Hænder værne om Gravene og om de Dødes Minde.

Thi rundt om ligger der smaa, kunstfærdige Kranse af sorte og hvide Perler med smaa bitte lyse Forglemmigeier af et Slags spinkelt Metal og med stive, hvide Silkebaand, der smelder i Blæsten. Og hver Morgen feies det hvide Sand til Side, som Natens Vinde har ført herind fra Havet. —

Men høit, høit oppe paa Bankens øverste Top ligger en lille Grav uden Hegn, uden Kors eller Kranse.

Kun Sandet fyger skærmende Volde om den lille forsømte Plet, som alene den haardføre Lyng beklæder med sit violette Dække, og kun Vetenvindens Jamren begræder den lille Døde.

Men i Hjørnet af Graven blomstrer et vildt Æbletræ, Stormen rusker i det, Taagen aander giftigt og dødbringende paa dets Grene — men det blomstrer endda, blomstrer og dufter og drysser sine smaa, fine Fnug ned over den forglemte Barnegrav. Og i Stammen staar indridset, med dybe Bogstaver ind til Træets Marv, Ordene: „Marietta — Marietta!“

Hvid skinner Barken frem gennem de dybe Furer, som friske, ulægelige Saar i et Menneskehjerte.

Og det er, som om hele Naturen her oppe har stirret paa de Bogstaver og læst paa de Ord, og fattet dem, og tilegnet sig dem, thi de lyder gennem alt: Vestenvinden jamrer dem frem, Hjejlen piber dem, og Havet derude sukker og stønner sit evige: „Marietta — Marietta!“

Selv det vilde Æbletræ, der lyser i Gravens Hjørne, drysser sine fine Blomster, som sagte dirrende Kærtegn over Barnets Leie, og hvert Blads skælvende Fald er som et tonløst, klagende „Marietta — Marietta!“ —

Det er en sildig Foraarsaften henad Mai.

Hvidlige, forrevne i Kanterne streife Skyerne om deroppe som hjemløst flakkende Tanker, forbi Halvmaanen, der lyser med skarpe, gyldne Konturer mod en blaasort Himmelgrund.

Det rører sig sagte paa Graven. Sandet kastes til Side og skilles lydløst som to smaa Volde — og hvid mod de lyserøde Blomsters Gravtæppe stiger et Barn frem.

Hendes Haar er matgult som Skæret af den Sol, der er slukt, en lille hvid Solhat skygger over Panden og de trætte Øine og er bundet under Hagen med hvide Silkebaand, der flagre sagte i Nattevinden.

Hun svøber Kaaben tættere om sig og farer sammen, hver Gang Vindene streife hende — nu løfter hun Foden op over de smaa Sandvolde, der begrænse Graven, og let og hvid træder hun paa tynde Silkesko ud paa Stien, der fører gennem Kirkegaarden ned til Havet.

Engang imellem stanser hun og holder sig med den ene Haand fast ved Marehalmens stride Siv, mens hun med den anden stryger Skoen af og ryster en Sky af Sand ud, der er føget ind med Vestenvinden og som saarer hendes smaa, fine Fødder.

Da hun er kommen helt derned, stanser hun og ser ud over Havet, mens hun knuger Hænderne sammen og hulker høit.

Men hendes Graad lyder blot som Vind og Voves Klager, hendes spinkle Hænder er gennemsigtige som det hvide Skum ved Strandkanten, og hele hendes Skikkelse er som den fineste Engtaage — Havet ligger foran den som set gennem et Slør.

„Mor!“ jamrer hun, „Mor — hvorfor tog Du mig ikke med Dig? Vilde de ikke seile med mig ombord? Jeg var da kun saa lille, kun halvt saa stor som I andre — og jeg kunde da ikke gøre dem noget ondt, fordi jeg var død! Eller har Du blot glemt det, Mor? Maaske har Du blot glemt, at jeg vilde saa gjerne hjem med Dig!“

„Hjem med Dig!“ hvisker Echoet i Klitterne — „hjem med Dig!“ hviner Blæsten og tager fat i hendes tynde Kaabe og støder hende tilbage mod Kirkegaarden. Men den lille stemmer imod med begge Hænder og træder ned i det dybe Sand for at faa Fodfæste, — og hun stirrer igen ud over Havet, det evige Hav uden Grænse eller Horizontlinie.

„Mor!“ — hvisker hun atter med en bøn-

lig Klang i Stemmen — „aa Mor — Du maa ikke være vred paa mig, fordi jeg ikke sover, som jeg har lovet Dig — men jeg *kan* det ikke! Stormen vækker mig — og Taagen og Kulden, jeg vilde saa gjerne sove, for jeg er saa træt, aa, men jeg kan jo ikke! De smaa Brødre kan sagtens, for Havet bruser saa dejligt for dem, og Nattergalene synger, og Mandeltræerne dufter saa sødt, at man rent glemmer at vaagne, og Solen skinner saa varmt paa Graven, lige saa varmt som Tæpperne paa min Seng derhjemme.

Men her raaber Havet saa høit, at jeg blir angst dernede, hvor jeg ligger, og de Fugle her flyver, de synger ikke, de skriger, saa det lyder, som de græd, — og saa vaagner jeg og maa ogsaa græde. Og her er saa koldt, aldrig Sol og aldrig Sommer!“

„Aldrig Sommer!“ sukker Vinden nede mellem Lyngtuerne — „Aldrig Sommer!“ klager Hjejlen, der streifer forbi hendes Ansigt.

Hun sætter sig paa Hug i Sandet med Hovedet støttet i begge Hænder — som en hvid Skumplet glider hun i eet med den Fraade, som uophørligt slynges ud fra Havets stønende Gab.

„Hvor mon I fik de røde Roser fra, der var bundet i en Krans paa min Kiste?“ spurgte hun undrende sig selv, — „mon de var fra Rosentræet i Fars Kahyt?“

„Fra Rosentræet i Fars Kahyt!“ svarer Vindens Echo, — og den lille nikker tilfreds i barnlig Stolthed over, at Forældrene har givet hende alle Blomsterne af den eneste Plante, de havde ombord.

„Der var otte i Kransen!“ mindes hun, „og der var netop otte paa Fars Træ, foruden den lille Knop, som jeg kom til at rive af, da jeg skulde vande det forleden!“ —

Barnet taler ikke mere, med et længselsfuldt, haabløst Udtryk stirre hendes trætte Øine ud over Havet, som søgte de forgæves et Speilbillede fra hendes Drømmes og Længsels Land.

Og da Taagen blier koldere og Mulmet tættere, reiser hun sig, trækker med Besvær de smaa Fødder op af Sandet og vender langsomt tilbage til Kirkegaardens smalle Sti mellem de fattige Grave.

Et Par Fiskere vandre forbi hende, de skal ned til Havet at trække Vaad, — men hun svøber Kaaben tættere om sig, og synes at svæve gennem Luften.

„Det blier Storm til Morgen!“ siger Fiskeren, „se, hvor de vilde Æbleblomster flyger!“

Men da Barnet har naaet sin Grav, gaar hun hen under Æbletræet og staver sig langsomt gennem Ordene, der er ridsede i dets Bark.

Bogstav for Bogstav staver hun, til hun faar det hele samlet.

„Marietta — Marietta!“

Og med Smil glider hun ned gennem de dryssende Blomsters lyse Tæppe, og i samme Nu flyger Blæsten de smaa Sandvolde sammen om hendes Grav.

Og den farer bort med Echoet af Barnets Ord, og langt ud over Havet hulker og jamrer det hele Natten:

„Marietta — Marietta!“ —

Og saaledes vandrer det døde Barn Nat efter Nat gennem Storm og Slud og Taage til Kysten, og stævner med alle Tankers Længsel mod sit Hjemland og de smaa Brødres Grav. Uden Fred flakker hendes Sjæl mellem Havet og Graven, selv Døden har ingen Hvile for dette Barn, der er død midt i Hjemveens Vaande.

Og det er som om Alnaturen heroppe, der selv har Suk og Taarer og triste Tanker nok, blier endnu mørkere og tausere end før. Og det hænder tilsidst, at Stormen, der ellers uden Anger eller Barmhjertighed slynger Huse i Gruset, splinter Havets mægtigste Skibe og hvirvler Mand efter Mand i Brændingens Gab — at den røres over det døde uskyldige Barns hvileløse Længsel. Og en Nat folder den sin Kappe ud og fanger alle hendes Taarer og Klager ind, og flyver bort med dem, ud over Havet. Hjem til hendes Land flyver den, den søger den stille, duftende Mandellund ved den blaa Havbræm, og dér aabner den sin Kappe — og Echoet af Barnets jamrende Stemme lister sig ind mellem Nattergalenes sorgløse Sange.

Og intet gaar tabt, thi Vinden er en sikker Budbærer. — Det døde Barn kan ikke komme til sit Hjem — men Hjemmet, der lever, Hjemmet, der aander og synger, der drømmer og dufter — Hjemmet maa komme til hende, at hun kan faa Ro og Hvile.

Og en Sommeraften, da Gyvelens varme Solskinstæppe dækker Lyngens stride Tuer,

og gør Bod for alle de vilde Æbleblomster, som Foraaret tog med sig, da det drog bort — en Sommeraften, da Solen spinder Guldslør selv over disse Egenes fattige Nøgenhed, — da kommer der en Fugl flyvende langveis fra. Hjeilen kender den ikke, Viben har aldrig set den før, selv Solsorten, der kommer saa vidt omkring, erindrer ikke at have mødt den paa sine Veje.

Den er graa som Taagen, men blød og fin som den lille, lodne Harefodsblomst, der smutter gennem Lyngen, og naar den aabner sit Næb, vælder der Toner frem, som aldrig hørtes før paa disse Steder.

Og den sætter sig i Æbletræets øverste Grene og synger — den synger, mens Solen drager det gyldne Spind ud over de sidste Klitter og Banker, den synger, mens Mulmet falder og Havgusen nærmer sig, den synger, som vilde den bede alt ondt og koldt og truende bort fra den lille Grav.

Den synger om sit Hjem, om Portugals Mandellunde, om det blaa Hav og de violette Ærteblomster, om Sydens Sol og Sydens Duft og Lykke synger den, som kun den kan synges, der selv har set og hørt.

Og Barnet, der staar halvt opreist mellem

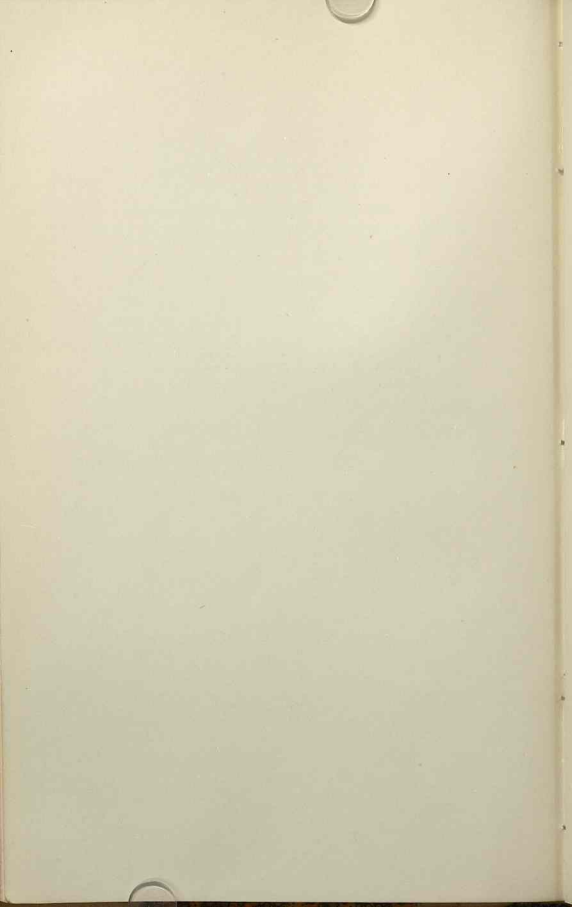
Gravens hvide Sandvolde, glider langsomt ned med Smil om Munden, hun lukker Øinene fast til, og drager Gyvelens tætte Solskinstæppe sammen over sit Leie.

Og aldrig mere stiger hun frem, thi Fuglen bygger sin Rede i Æbletræets Top, og naar Aftenen bryder frem, vælder Tonerne fra dens Strube — ømme, mindefyldte vugger de den lille Mariettas Sjæl ind i Dødens Søvn, den, der kun er som en lang, deilig Drøm om alt det bedste, vi har ejet. —

Men som tusende Hjerters Kjærtegn, dæmpet og stille som en Tanke lyder gennem Nattergalens Sange, Savnets evige Vuggevise:

„Marietta — Marietta!“

DER VAR ET LAND —

LANGT, langt herfra mod Nord, hvor Vintrene er strænge, men Somrene korte og varme, ligger der et stille Land.

Axene paa de sparsomme Agre bøie sig tunge af Sorg, Grenene paa Træerne hænge tunge af Dug og Menneskenes Øine af Taarer; de tusende Søer ligge ubevægelige, som Børn, der har grædt sig i Søvn med vaade Kinder, og Markens Vinde stryger sagte og vemodigt hen over Sletterne i deres luftige Kapper, og alle Engens Blomster ryste trøstesløst og uophørligt paa deres fine Hoveder.

Men langt borte staa de store Granskoves Hære i vældige, samlede Kolonner og stirre med mørke Bryn og truende Arme mod Øst, og mægtige, sorte Skymasser i ængstende Former og Skikkelser jage hen over det stille Land mod Øst — altid mod Øst.

Fuglene har glemt at synge, stille sanker de sammen til Reden, og dæmpet lyder deres Vingslag over de tyste Sletter, gennem

de dødstause Skove, og alle Fugle har mørke Fjer, og alle Træer har sorte Skygger.

Men ikke altid saa Landet saaledes ud. For ikke længe siden havde Søerne blinket i Solen, deres Bølger havde traadt smaa Dansetrin i skumlette Silkesko hen over det hvide Sand til Fuglenes Fløjte og Vindens Klarinet, Skovene havde klædt sig i lyst, og Menneskene færdedes glade og syngende og traadte Landets Danse paa de store Sletter i brogede Dragter med blinkende Sølvspænder. Og de aabne Enge laa duftfyldte med Blomster, deiligere og helt anderledes end noget andet Sted paa Jorden. —

Om dette Lands Skønhed havde en Gang en Mand hørt, som boede langt nede Syd paa; og han besluttede at han vilde se det og reise derop, hvor langt det end laa mod Nord.

Han boede saa ensomt og saa fjærnt fra alt, at Folkenes Klager og Naturens Suk deroppe fra ikke var naaet ned til ham, og han troede, at Landet endnu var smilende og lykkeligt, som da han læste om det.

Han studerede først Landets Sprog og dets Skikke, og saa reiste han. Seilede og kørte, og seilede atter i mange, mange Dage — og

stod saa ved Grænsen af sine Drømmes Rige, som han selv vilde gennemvandre til Fods for rigtig at lære det at kende.

Men stor blev hans Forundring, da han lod sine Øjne glide om til alle Sider — thi hvor han end saa hen, strakte der sig en uendelig øde Snemark uden en eneste For-toning andet end hvidt til alle Sider.

Han vandrede og vandrede, undertiden mødte han enkelte Mennesker, der færde-des lydløst med bøiede Hoveder og tung Gang, og med tunge Vingeslag strøg en enkelt stor, mørk Fugl hen over hans Hoved.

Da slog det ned i ham med ét, at dette var een eneste stor hvidklædt Baare, og at han vandrede paa en Grav; og han blev forunderligt greben og høitidsfuldt stemt, alt som han vandt frem.

Da kom der en ung Pige gaaende imod ham; hun havde Ski paa Ryggen og bar en Skindkofte, hvid som Sneen.

Han gik hen til hende og spurgte hende paa hendes Modersmaal, om dette var det Land, om hvilket Sagnet om dets Skønhed og Herlighed var naaet ned til ham og havde fyldt hans Tanker med Drømme og hans Sjæl med Forventning — eller om han havde

forfeilet sin Rejse og var vandret vild i denne Ødemark.

Hun rystede paa Hovedet — i det samme kom en af Slettens Vinde forbi og løftede sagte en Flig af det store, hvide Liglagen — og derunder, paa den sorte Jord, kom en hel, blomsterfyldt Plet til Syne.

Da bukkede Pigen sig hastigt, plukkede dem alle i sin Koftes Flige og strøede dem i sit Lands Bogstaver paa den hvide Sne. Saa gik hun stille bort.

Men den Fremmede blottede Hovedet og læste Blomsternes Gravskrift i Sneen:

„Herunder hviler Finland.“

